Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 180 (18.956). ● Чоршанба, 8 август 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА СУРЪАТ ВА СИФАТ!

● ОЗАРБАЙЖОНЛИК МУСОБАҚАДОШЛАР ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ ПАХТАЗОРЛАРИДА

ҲАМ ЎРГАНИБ, ҲАМ ЎРГАТИБ

Қардош Озарбайжон республикаси Қишлоқ хўжалик министрлигининг бош агрономи Адишерон Иса ўғли Гусаинов бошчилигидаги пахтакорлари Жиззах области далаларига келишди. Мусобақадошлар орасида Озарбайжон республика Агдам районидаги Йигирма олти Боку комиссари номли колхознинг пахтакори Алиева Зевар Сулаймон қизи каби номдор пахтакорлар ҳам бор. Озарбайжонликлар текширишни қўриқ Жиззах областининг Мирзачўл районидан бошладилар. Райондаги С. Сегизбоев номли совхознинг Валентина Шчипачёва бошлиқ бригадаси далаларини кўздан кечиришар экан, ғўзалар серҳосил бўлиб ўсаётганидан, қатор ораларига ишлов бериш сифати юксаклигидан, суғориш, озиқлантириш яхши ташкил этилганидан жуда мамнун бўлдилар.

— Мен қардош ўзбек халқи пахтакорларини ўзимнинг устозим деб биламан, — дейди Зевар Сулаймон қизи. — Мана бугун биз ўзбек диёрида пахтачилик бригадаси бошлиғи бўлиб ишлаётган рус қизини кўриб ғоятда қувондик. Бу бригада аъзолари ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил учун курашмоқдалар. Ҳозирги кундаги ғўзаларнинг ривожи кўзланган марра албатта эгалланишидан далолат беряпти. Биз ўзаро текшириш мобайнида ўз тажрибаларимизни жиззахлик пахтакорларга гапириб бериш билан бирга улардан ҳам жуда кўп омилкорлик сирларини ўргандик ва буни боргач ўз далаларимизда ҳам синашга аҳд қилдик.

Мусобақадошлар, шунингдек, Абай номли совхознинг Маҳкам Жорқинбоев бошлиқ бригада даласини ҳам кўздан кечириб, пахтакорларнинг ишларидан хурсанд бўлдилар. Райондаги Тошкент номли, Арнасой районидаги Конев номли, Рокоссовский номли, Дўстлик районидаги Қ. Раҳимов, Мамажон Дадажонов, А. Саркисов номли совхозларнинг пахта далаларини кўздан кечирдилар. Дастлабки кунда мусобақадошлар ўзлари бўлган далаларда олиб борилаётган ишлар ҳақида фикрларини очиқ-ойдин дўстона мулоҳазалар асосида айтишдики, бу жиззахлик пахтакорларни янги марралар сари руҳлантирди. Мусобақадошлар областдаги бошқа районларда ҳам бўлиб, пахтакорларнинг ишлари билан яқиндан танишдилар, ғўза парваришидаги айрим камчиликларни кўрсатиб ўтиб, қимматли маслаҳатлар беришди.

МЕХАНИЗАТОР МИНБАРИ

ДЕҲҚОН МАДАДКОРИ

Пахтачиликни тараққий эттириш техника воситаларидан нечоғли самарали фойдаланишга боғлиқ эканлигини ҳозир даврнинг ўзи кўрсатмоқда. Шу туфайли қишлоқ хўжалигига комплекс механизацияни тобора кенгроқ жорий этишга барча ерда катта эътибор берилмоқда.

Совхозимиз меҳнат аҳли бу йил ҳосилдорликни 37 центнерга, ялпи хирмонни 6 минг тоннага етказиш мажбуриятини қабул қилишган. Бу юксак марра осонликча эгалланмаслигини яхши биламиз. Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, астойдил меҳнат қилсак, кўзланган маррани эгаллашимиз мумкин бўлади.

Тажрибадан маълумки, комплекс парвариш сифати механизатор малакасига кўп жиҳатдан боғлиқ. Культиваторларнинг ишчи органлари тўғри ўрнатилмаса, ҳамда тўлиқ бўлмаса парвариш сифати бузилади, кўнгилдаги самарага эришиб бўлмайди. Шунинг учун ҳар бир механизатор культиваторда бирорта ҳам нуқсон бўлмаслигини таъминлаши керак.

Баъзи механизаторлар культивацияни пала-партиш ё тупроқ тобга келмай, ёки муддатни ўтказиб бошлашади. Ҳар икки ҳолатда ҳам ғўза наф кўрмайди. Биринчи ҳолатда ортиқча намга эга бўлган тупроқ зичлашиб қотади, экин илдизларини қисиб, ривожни тўхтатади. Иккинчи ҳолатда, кесак кўчади. Оқибатда ғўзанинг очилиб қолган илдизлари озуқа моддаларидан яхши баҳра ололмайди. Ҳатто қуёш уриб, қуриб қолиши мумкин.

Бундан шу хулоса келиб чиқадики, деҳқон суянчиғи ҳисобланган механизатор суғоришдан кейинги мўътадил муддатни топиши, бунинг учун ҳақиқий кузатув олиб бориши зарур.

Айни кунларда республикамиз, хусусан совхозимиз пахтазорларида юбилей йили катта хирмонининг тақдири ҳал қилинмоқда. Уни бунёд этиш, ўз вақтида тиклаш ва юқори сифатли бўлишини таъминлаш биз пахтакорларнинг, техника жиловкорларининг қўлида. Шу ўринда айрим мулоҳазаларимни айтиб ўтмоқчиман. Маълумки, пахта етиштиришдан мақсад тола олишдир. Аммо республикамизда кейинги йилларда тонналар салмоғи ортганлиги билан ундан тола чиқими пасайиб кетди. Бу пахта етиштириш ва уни йиғиб-териб олишда технологияга риоя қилинмаслик оқибатидир.

Кўплаб областлар, районлар, хўжаликларда она-Ватанга шунча тонна пахта топширдик, деб керилиш, ҳайбаракаллачилик кайфияти ҳукмрон бўлди. Ана шу тонналардан қанча тола чиқади? Бунга кўпгина ҳолларда эътибор берилмади. Пахта заводларида деҳқонларнинг йил бўйи пешана тери эвазига етиштирган пахтасининг сортини пасайтиришдан манфаатдорлик кучайиб кетди. План бажаришда кўзбўямачиликка йўл қўйилди. Ўзлари етиштирган ҳосилни эса пландан ташқари хом ашё сифатида топшириб, қўшимча мукофотлар олдилар. Ҳар қандай ҳолларда ҳам бу кўзбўямачиликлар бевосита далада ишлаётганларга зарар келтиради. Энди бунга бутунлай барҳам бериш пайти келди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми бундай кўринишларни ҳаққоний, принципиал танқид қилди. Партия, совет, хўжалик органларининг зиммасига пахта ҳосилдорлигини оширишга, сифатини яхшилашга, тола чиқимини кўпайтиришга эришиш вазифасини юклади.

Ҳадемай пахта йиғим-терими бошланади. Уни муваффақиятли ўтказиш терим агрегатларидан нечоғли самарали фойдаланишга боғлиқ. Агрегатларнинг юксак унумларда ишлашини эса уларнинг қай даражада шайланганлиги ҳал қилади. Аммо бу муҳим иш ҳамма ерда ҳам кўнгилдагидек олиб борилмапти деб бўлмайди. Кўпинча айрим эҳтиёт қисмлар етишмаслиги туфайли кунлаб бекор туриб қоламиз. Натижада етилган пахта вақтида терилмай, сифати бузилади. Ёки ёғингарчилик бўлиб қолса, бир кунлик иш бир неча кунга чўзилиб кетади.

Айрим ҳолларда ғўза барги яхши тўкилмаганлиги, қатор ораларида ғўза билан баравар ўсиб кетган бегона ўтлар борлигига қарамай, далаларга терим агрегатлари киритилаверади. Натижада пахта ифлосланиб, сорти пасаяди, тола чиқиши камаяди. Энг ёмони шундаки, қабул пунктларида хом ашё хўжаликлар бўйича қабул қилинади. Бундай ҳолда бригада пудрати асосида ишлаётган, фақат сифатли «оқ олтин» топширишдан манфаатдор бўлган бригадаларнинг сифатли терилган пахтаси билан юқоридаги сорти паст хом ашё аралашиб, унинг ҳам сорти пасайтирилади. Менимча, ҳар бир бригаданинг пахтасини алоҳида қабул қилишни йўлга қўйиш лозим. Ана шунда сифатли пахта топшириш учун барча бирдай жон куйдиради. Чунки сорти паст хом ашё топшириш қанчалик зарарлигини ҳамма яхши билади.

Мўл ҳосил тўплаш ва сифатини ошириш мақсадида совхозимизда махсус назорат комиссияси тузилди. Комиссия культивация, суғориш, озиқлантириш ва чилпишдаги ютуқ-камчиликларни аниқлайди, яхши ишлаётганларни рағбатлантиришга тавсия қилади, улар тажрибасини тарғиб қилади, иш сифати, меҳнат интизомини бузаётганларга чора кўриш учун совхоз маъмурияти билан парткомга таклиф киритади.

Масалан, яқинда комиссия Ғафур Ғаниев бошлиқ бригадада ғўза қатор ораларига ишлов бериш бузилганини аниқлади. Тезда бу ҳолга барҳам бериш чоралари белгиланди. Ўз вазифасига юзаки қараган масъулиятсиз механизаторларга тегишли жазо берилди. Энг муҳими, келгусида бундай нуқсонлар такрорланмаслиги учун қатъиян келишиб олинди.

Мана, деҳқон учун ғоят ғанимат ҳисобланган августнинг бир ҳафтаси ўтди. Одатда августни ҳосилга ҳосил қўшиш ойи ҳисоблашади. Бу даврда парвариш янада кучайтирилиши, культивация ҳар қаторда омилкорлик билан ўтказилиши, хуллас, ҳар туп ғўза ардоқланиши ва қалб кўри билан эъзозланиши талаб этилади.

Қаюм БЕКМАТОВ,
Пастдарғом районидаги Ленин номли совхознинг республикада хизмат кўрсатган механизатори.

Ўзаро текшириш давом этмоқда

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

● ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР — ОЗАРБАЙЖОН, ТОЖИКИСТОН, ВА ТУРКМАНИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАЛАРИНИНГ ҚИММАТЛИ МАСЛАҲАТЛАРИГА АМАЛ ҚИЛИБ, ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУН САЙИН КУЧАЙТИРАЙЛИК!

● ЙИҒИМ-ТЕРИМ МАВСУМИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК!

Туркманистон ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Қашқадарё области колхоз ва совхозларида юбилей йили марраларининг бажарилишини синчковлик билан кўздан кечирмоқдалар. Жойларда олиб борилаётган ибратли ишлар, фойдали тажрибаларни ўрганиш билан бир қаторда йўл қўйилаётган камчиликларни кўрсатиб, уларни бартараф этиш бўйича қимматли маслаҳатлар бермоқдалар. Ўзларида қўлланилаётган илғор иш усуллари билан ўртоқлашмоқдалар.

Суратда: (чапдан) Чоршанги район агросаноат бирлашмаси совети раиси Турлимурод Сапаров, Дўстлик районидаги «Тошработ» қишлоқ Совети раисаси Ивагул Қурбонова, Ғузор район агросаноат бирлашмаси совети раиси Абдулла Омонов, Охунбобоев номли совхоз директори Очил Кўчкинов, Чоршанги район комсомол комитетининг биринчи секретари Бобоназар Раҳматуллаев, пахтачилик бригадаси бошлиғи Хуррам Турдиевлар далада.

Ш. Шаропов фотоси (ЎзТАГ).

● ТОЖИКИСТОН ССР ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ АЪЗОЛАРИ ФАРҒОНАЛИКЛАР ҲУЗУРИДА

АМАЛИЙ ВА ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Тошлоқ районидаги «Ленинград» колхози пахтакорлари учун барча зарур маданий-маиший шароитлар яратилган. Хўжаликдаги 21 пахтачилик бригадасининг ҳар бирида обод ва шинам дала шийпони, мавсумий болалар яслиси бор. Деҳқонларнинг турмуши ва дам олиши яхши ташкил этилганлиги Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда «оқ олтин»дан қирқ центнерли ҳосил олишга интилаётган пахтакорларнинг меҳнат активлигини ўстиришга кўмаклашмоқда.

Тожикистон ССР ўзаро текшириш делегациясининг колхозда бўлган аъзолари шундай хулосага келдилар. Бу ерда ёшу қари далага чиққан. Ғўзаларга интенсив ишлов берилмоқда. Далалар яхши парвариш қилиниб, бегона ўтлардан тозаланган. Кўпгина участкаларда чигит қайта экилганига қарамай, ғўзалар бир текис ривожланмоқда. Мусобақадошлар Киров районидаги «Москва» колхози, Тошлоқ районидаги «Фарғона» колхозида ва бошқа хўжаликларда деҳқонларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш дала меҳнаткашларининг иши ва дам олишини ташкил этиш соҳасида кўпгина қизиқарли ишларни кўрдилар.

Қардош республика вакиллари шу август кунлари фарғоналик деҳқонлар мўл ҳосил тўплаш тўғрисида ғамхўрлик қилиб, далаларда меҳнат суръатини пасайтирмаётганликларини мамнуният билан қайд этиб ўтдилар. Шу билан бирга текширувчилар ғўза парваришидаги айрим камчиликларга фарғоналикларнинг эътиборини жалб қилдилар: Тошлоқ, Бағдод районлари ва бошқа районларнинг бир қанча хўжаликларида шарбат усулида суғоришга етарлича эътибор берилмаяпти. Фрунзе, Ёзёвон районларининг баъзи колхоз ва совхозларида ғўзалар секинлик билан чеканка қилинмоқда, сув ресурслари исроф бўлмоқда, қишлоқ хўжалик зараркунандалари тарқалган карталар бор, йиғим-терим техникаси паст суръатлар билан тайёрланмоқда. Тожикистон пахтакорлари ана шу ва бошқа камчиликларни кўрсатиб ўтиб, уларни бартараф этиш юзасидан фарғоналик деҳқонларга кўпгина фойдали маслаҳатлар беришди. «Оқ олтин» йиғим-терими бошлангунга қадар далаларда қизғин меҳнатни сусайтирмаслик — уларнинг асосий маслаҳатидир.

● ТУРКМАНИСТОНЛИК «ОҚ ОЛТИН» УСТАЛАРИНИНГ ҚИММАТЛИ МАСЛАҲАТЛАРИ ВА ТАКЛИФЛАРИ

МУСОБАҚА — ЗАФАРЛАР ОМИЛИ

Туркманистон ССРнинг Чоржўй области билан Қашқадарё области меҳнаткашлари бир неча йиллардан буён мусобақалашиб ишлаб, меҳнатда янгидан янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Куни кеча чўлқуварлар Чоржўй область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари, область агросаноат бирлашмаси совети раиси А. Рау бошлиқ ўзаро текшириш бригадаси аъзоларини зўр қувонч билан қарши олдилар. Мусобақадошлар уч группага бўлиниб, область далаларини кўздан кечирмоқдалар.

Юбилей йилида қашқадарёликлар 650 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга сўз беришган. Айни пайтда ана шу юксак хирмон учун ҳал қилувчи курашни қизғин давом эттиришяпти. Ҳар бир деҳқоннинг фикри-зикри далаларда социалистик мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўплашга қаратилаётир. Область пахтакорлари шу кунга қадар ўсимликни беш марта комплекс ишловдан чиқардилар, икки марта обиҳаётга қондирдилар. Мавжуд 220 минг гектар ернинг 100 минг гектаридаги ҳар туп ғўзада 6—7 тадан кўсак санаш мумкин. Илғор коллективлар далаларидаги ғўзаларда бундан ҳам кўп ҳосил нишоналари бор.

Меҳмонлар, айниқса, Нишон районидаги Усмон Юсупов, Сальвадор Альенде номли, Қарши районидаги «Москва», Собир Раҳимов номли, Усмон Юсупов районидаги Калинин номли совхозлар, Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли, Қамаши районидаги «Коммунизм йўли», Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозларида ғўза парвариши уюшқоқлик билан олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлдилар. Тажрибакор коллективларда мўл ҳосил етиштириш учун амалга оширилган агротехник тадбирлардан ғоят қувондилар.

Бироқ меҳмонларни областдаги айрим колхоз ва совхозларда парваришда йўл қўйилаётган камчиликлар ранжитди. Улар қолоқ хўжаликларда ривожланишда орқада қолган ғўзаларни кўрдилар. Суғориш ва культивацияда агротехника талабларига риоя қилмаётган, чеканкани сабабсиз кечиктираётган айрим бригадалар ишидаги нуқсонлар рўй-рост очиб ташланди. Бундай ачинарли манзара Толлимаржон, Кўкдала, Чироқчи, Муборак районларидаги хўжаликларда учради.

Шунингдек, бу йил давлатга бошоқли дон, чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришдаги хато ва камчиликлар ҳам кўзга яққол ташланди. Туркманистонлик мусобақадошлар областнинг қайси район ва хўжаликларида бўлган бўлсалар ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили план топшириқларини ошириб бажаришда йўл қўйилган нуқсонларни тезроқ бартараф этиш юзасидан ҳамкасбларига қимматли маслаҳатлар бердилар, тегишли фикр ва мулоҳазалар билдирдилар.

ИБРАТ

● Беруний районидаги Беруний механизациялашган кўчма колоннаси экскаватор машинисти, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати, район партия комитети бюроси аъзоси Сафарбой Норбоев беш йиллик машъалларидан бири ҳисобланади. У ўз агрегати ёрдамида 990 минг кубометр тупроқ ишларини бажариб, ўн биринчи беш йиллик 4 йили план топшириқларини муддатидан анча илгари адо этди. Айни кунларда С. Норбоев 1985 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

ЗАРБДОР ҲАФТАДА — ЗАРБДОР МЕҲНАТ

Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига 40 зарбдор ҳафта ўтказиш ҳақида москвалик ишчиларнинг ташаббусини «Таштекстильмаш» заводида босим ёрдамида қуюв цехининг коллективи биринчи бўлиб қўллаб-қувватлади. 6 август куни тушлик танаффусда бу ерда митинг бўлиб ўтди.

Корхонанинг энг кекса ходими, коммунист И. Марсов митингда сўзга чиқиб бундай деди:

— Мамлакатимиз фашист галаларига қарши оғир жанглар олиб борган ўша машаққатли кун ва тунлар халқимиз ёдидан ҳеч қачон чиқмайди. Биз ғалаба қозондик, ўз Ватанимизнигина эмас, балки кўпгина бошқа халқларнинг шон-шарафи ва озодлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилдик. Мамлакат Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётган ҳозирги пайтда зарбдор вахтада туриб, шонли санани меҳнатда янгидан-янги зафарлар билан нишонлаш — бизнинг бурчимиздир.

Қуювчилардан В. Воронин, А. Байсаров, митингнинг бошқа қатнашчилари ҳам И. Марсов сўзларини астойдил қўллаб-қувватладилар. Улар Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига зарбдор вахтада туриб, энг юқори меҳнат унумдорлигига эришишга, йиғув цехининг тўқув машиналарини аниқ график асосида деталлар билан таъминлаб туришга, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қарор қилдилар. Юбилей арафасида Тинчлик фонди учун бир кун ишлаб беришга аҳд қилинди. Қуювчилар барча машинасозларни бу ташаббусни қўллаб-қувватлашга чақирдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

Планета халқларига тинчлик

Янги жаҳон уруши хавфига қарши, тинчлик, қуролсизланиш ва халқаро хавфсизлик учун кураш оммавий халқ ҳаракати бутун дунёда кун сайин кенгайиб бормоқда. Жаҳон тинчлик кенгашининг қарорига мувофиқ 6 августдан 13 августгача ядро қуролини тақиқлаш ва атом бомбардимони қурбонлари билан бирдамлик учун кураш ҳаракати ҳафталиги ўтказилади. Бу қарорни Советлар мамлакатининг меҳнаткашлари қизғин қўллаб-қувватладилар.

Москва, Ленинградда, иттифоқдош республикалар пойтахтларида, бошқа шаҳарларда жамоатчилик митинглари ва йиғилишлари ўтказилмоқда. Совет кишилари ана шу митинг ва йиғилишларда сўзга чиқиб СССРнинг тинчлик ташаббусларини якдил қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қиладилар. Бу ташаббуслар янги уруш хавфини тугатишга, ҳозирги ва келгуси авлодлар учун тинчликни сақлаб қолишга қаратилган. Хиросима ва Нагасаки шаҳарларига атом бомбалари ташланган кун йиллигида совет тинчлик тарафдорлари жаҳондаги империализмга қарши барча кучларни тўхтовсиз қуролланиш пойгасига чек қўйиш, планетадаги ҳамма халқларга тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш учун бирлашишга ва ўз кучларини активлаштиришга чақирадилар.

Ҳафталик программасига мувофиқ Донецк областининг меҳнат коллективларида тинчлик вахталари ўтказилиб, ишлаб топилган маблағ совет тинчлик фондига ўтказилади. Ворошиловград областининг пионерлари «Хиросима фожиаси такрорланмаслиги керак» шиори остида урушга қарши оммавий йиғилишлар ўтказадилар. «Хабаровск — Владивосток» маршрути бўйлаб тинчликка бағишланган велосипед пойгаси ўтказиш мўлжалланмоқда. Ростов-Донда АҚШдан келган туристлар иштирокида урушга қарши Совет — Америка митинги бўлиб ўтади. Ялтада жамоатчиликнинг чет эллик туристлар билан анъанавий халқаро учрашуви ташкил этилади.

Бутун мамлакатда урушга қарши намойишлар ўтказилиб, уларда минглаб совет тинчлик тарафдорлари иштирок этадилар.

(ТАСС).

ДЎСТОНА СУҲБАТ

6 август куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов Иордания хошимийлар қироллиги қуролли кучларининг Совет Иттифоқига келган бош қўмондони генерал-лейтенант Шариф Зайд Бин Шокирни қабул қилди.

Ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан дўстона суҳбат бўлиб ўтди. Д. Ф. Устинов билан Зайд Бин Шокир халқаро вазиятга доир баъзи масалаларни ва жумладан, Яқин Шарқдаги аҳволни ҳам кўриб чиқдилар.

Суҳбатда СССР Мудофаа министрининг биринчи ўринбосари Совет Иттифоқи Маршали С. Л. Соколов, Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари М. А. Сергейчик, бошқа расмий кишилар иштирок этдилар.

«КОСМОС-1587» ПАРВОЗДА

1984 йил 6 август куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1587» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Илмий аппаратлардан ташқари йўлдошда орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радиосистема, приборлар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни ерга юбориб турадиган радиотелеметрик система бор.

Йўлдош ичига ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ ПЛЕНУМЛАРИДА

ПАРТИЯВИЙ ИНТИЗОМНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми жойларда юксак ижтимоий-сиёсий активлик ва меҳнат кўтаринкилигини вужудга келтирди. Партиявий талабчанлик, камчиликларга муросасизлик, халқ хўжалигининг турли жабҳаларидаги аҳволни ошкора, принципиал ва ҳаққоний таҳлил этиш Самарқанд область партия комитетининг пленумида ҳам ёрқин намоён бўлди. Пленум қатнашчилари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари К. У. Черненко йўл-йўриқлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарори асосида партия, давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида область партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни қизғин муҳокама этишди.

— Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган даври мобайнида халқ хўжалиги тармоқлари, экономика ва маданий қурилишни юксалтириш соҳасида эришган ютуқларимиз ҳаммага маълум, — деди область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ашуралиев пленумда қилган докладида. — Меҳнат аҳлининг ижодий ғайрат-ташаббуси туфайли ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш, экономикани мустаҳкамлаш, совет турмуш тарзи афзалликларини рўёбга чиқаришда муайян ютуқлар қўлга киритилди.

Область саноати анчагина дадил қадамлар ташлади. Ўнинчи беш йиллик ва кейинги уч йилда саноат ишлаб чиқариши ҳажми бир ярим баравар ўсди. Айни пайтда агросаноат комплекслари йилига 820 миллион сўмлик маҳсулот етказиб бермоқда. Фан-техника янгиликларини жорий этиш, янги қувватларни ўзлаштириш, меҳнатни илмий асосда уюштириш соҳасида ибратли ишлар қилинганини таъкидлаш мақсадга мувофиқдир. Хўжалик механизмини такомиллаштиришда ҳам муҳим тажриба тўпланди.

Лекин эътироф этиш керакки, областимизда юзага келган аҳволни таҳлил этсак, халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларини интенсив ривожлантириш йўли изчил ўтказилмагани, ишлаб чиқаришнинг долзарб участкаларида партия, давлат ва меҳнат интизоми мунтазам бузилгани, ички резервлар ва имкониятларни излаб топиш, сафарбар этишга эътибор бермай қўйилгани яққол сезилади. Айниқса, кадрлар билан ишлаш, уларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш борасида жиддий камчиликлар рўй берди. Эришилган натижаларга танқидий кўз билан қарашдек ленинча принципга изчил риоя қилмай қўйилди.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар — Самарқанддаги 26 Боку комиссари номли шойи тўқиш фабрикаси ишчиси, В. Титов, химия заводининг директори Р. Ёқубов, «Гелион» заводи инженер-экономисти Л. Шишкина, «Кинап» заводи ишчиси Л. Шаблина фонд самарадорлигини оширишда йўл қўйилаётган камчиликларни дадил очиб ташладилар. Ишлаб чиқариш қувватларидан

САМАРҚАНД

фойдаланишдаги нўноқлик ҳаққоний танқид қилинди. Шуниси ачинарлики, завод-фабрикаларда турли ускуналарнинг смена коэффициенти пастлигича қолмоқда. Масалан, машинасозликда бу кўрсаткич 1,36 дан ошмаётир. Ана шундай унумсизлик туфайли халқ хўжалиги ҳар йили 170 миллион сўмлик кам маҳсулот олмоқда.

Фонд самарадорлигини ўстиришда, айниқса, Самарқанд шаҳри саноат корхоналари сезиларли оқсаётир. Қувватлар тўла сафарбар этилмаётгани оқибатида шаҳар корхоналари йилига 100 миллион сўмлик маҳсулотни кам етказиб бермоқда. Шундан 70 миллион сўми холодильниклар, лифтсозлик, химия заводлари, чой қадоқлаш фабрикаси ҳиссасига тўғри келади.

Бошланғич партия ташкилотлари, раҳбарлар ва мутахассислар ўз имкониятлари даражасида ишламаётганликлари оқибатида меҳнат унумдорлиги жуда секинлик билан ортмоқда. Бир қатор корхоналарда бекор туриб қолиш, прогул қилиш, маъмуриятнинг «саҳийлик» билан қилган ижозати туфайли ишга келмай қолиш ҳоллари одат тусига кирган. Фақат ўтган йили 39 минг ишчи-кучи йўқотилди. Натижада 5 миллион сўмлик маҳсулот кам тайёрланди. Ўтган уч йилда меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш 34 процентни ташкил этди, холос.

Бу йил меҳнат унумдорлигини ўстириш планларини бажармаган коллективлар сони 15 тага етди. Улар мўлжалдагидан 30 миллион сўмлик қам маҳсулот етказиб бердилар.

Маҳсулот таннархини арзонлаштириш партия комитетлари билан Советларнинг асосий вазифаси бўлмоғи керак. Афсуски, областда бу соҳада ҳам ўзибўларчилик кайфияти юзага келди. Шу боис ўн биринчи беш йилликнинг ўтган даврида ишлаб чиқаришда 73 миллион сўмлик товар маҳсулоти исроф қилинди. Самарқанддаги холодильниклар, химия заводларида маҳсулот таннархи айниқса қимматлашди.

Нотиқлар халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ёмон аҳволдалигини ҳақли суратда танқид қилдилар. Чиндан ҳам аҳоли талаби тўла қондирилмаётир, баъзи зарур маҳсулотлар камёблигича қолмоқда.

Пленум қатнашчилари маҳсулот етказиб бериш бўйича корхоналараро шартномаларнинг бажарилиши жуда катта иқтисодий ва ижтимоий аҳамиятга эга эканлигини, аммо бу соҳада ҳам доимий узилишлар содир бўлаётганини ташвишланиб тилга олдилар. Областда ҳар етти корхонадан бири зиммасидаги масъулиятни унутиб қўймоқда. Ўн биринчи беш йиллик давомида буюртмачиларга 155 миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилмаганини назарда тутсак, аҳвол нақадар мураккаблиги равшанлашади. Бошқача айтганда, шу муддат ичида халқ хўжалиги 37 минг тонна пахта толаси, 137 минг тонна минерал ўғит, 126 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялар, 40 миллион шартли банка консерва, 260 минг дона устки трикотаж буюм ололмади.

Пленумда пахта тозалаш саноатидаги аҳвол принципиал, ошкора таҳлил этилди. Бу тармоқда халқ хўжалик планлари йилдан-йилга бажарилмаётир, тола чиқиши камаймоқда, сифати бузилмоқда, хом ашё исрофгарчилиги эса ортяпти. Давлат ресурсларини талон-торож қилиш, ўғирлаш фактлари кенг ёйилган, кенг миқёсда товарсиз операциялар ўтказилган, порахўрлик илдиз отган. Масалан, Нарпай район партия комитети, унинг биринчи секретари И. Туропов кўзи олдида Зирабулоқ пахта тозалаш заводи директори А. Ўринов қаллоблик билан шуғулланди, ўз хизмат вазифасидан фойдаланиб, халқ бойлиги билан олди-сотди қилди. Фақат яқиндагина А. Ўринов қилмишларига чек қўйилди — у партия сафидан ўчирилиб, жиноий жавобгарликка тортилди.

Пахта тайёрлаш, уни асраш ва қайта ишлаш давридаги тартибсизликлар, етишмовчиликлар қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик каби ғайриқонуний ҳаракатлар билан ёпиб келинган. Хом ашё сифатини яхшилаш масаласи эса эътибордан четда қолаверган. Кейинги уч йилда ялпи пахтанинг чорак қисми паст сортлар билан тайёрланган. Жомбой, Пайариқ, Пастдарғом районларида, аҳвол бундан ҳам ёмон. Агар областда 1976 йилда ҳар 100 тонна пахтадан 31,5 тонна тола олинган бўлса, ўтган йили бу рақам 26 тоннага тушди. «Заготхлопкопром» бирлашмаси йилни 39 миллион сўм зарар билан якунлади. Бирлашманинг давлат банкидан умумий қарзи 112 миллион сўмга етди. Бундай «чўкиб» қолиш бирлашманинг собиқ директори А. Йўлдошев шахсиятида шаклланган принципсизлик, манманлик, хусусий манфаатдорликка мойиллик билан характерланади. Бепарволик ҳамда масъулиятсизликка берилгани учун у лавозимидан четлатилди, партиявий жазога тортилди.

Областда капитал қурилиш суръати ҳам, сифати ҳам талаб даражасида эмас. Капитал маблағлар ҳануз турли объектларга самарасиз сочиб юборилмоқда, турли маданият ва ишлаб чиқариш объектлари жиддий камчиликлар билан фойдаланишга топширияпти. 1984 йилнинг олти ойида 36 қурилиш ташкилоти пудрат ишлари планини уддаламади.

Плансиз қурилишларга зўр берилаётгани партия, давлат интизоми бузилишининг бир кўринишидир. Фақат ўтган йили областда шу хилдаги 39 объект қурилди, улар учун 2,8 миллион сўмлик маблағ сарфланди. Бундан ташқари кўпгина биноларнинг лойиҳа-сметадаги баҳоси қимматлашиб кетмоқда.

Озиқ-овқат программасини бажариш бўйича анча муҳим ишлар ниҳоясига етказилди. Аммо пленумда сўзга чиққан ўртоқлар — Каттақўрғон районидаги Тельман номли колхоз раиси О. Ҳусанов, Иштихон районидаги Ильич номли колхоз механизатори Ҳ. Шамсиева, Пахтачи район партия комитетининг биринчи секретари Т. Намозов, Ургут район партия комитетининг биринчи секретари У. Маҳмадмуродов, Қўшработ районидаги «Партия XXV съезди» совхозининг чўпони Р. Худойбердиева таъкидлашганидек, область қишлоқ хўжалигида вужудга келтирилган ишлаб чиқариш потенциалидан олинаётган самара қониқарсиз. Ер-сув ресурслари, техника воситалари, минерал ўғитдан имкониятлар даражасида фойдаланилмаяпти. Кейинги уч йилда қишлоқ хўжалигидаги асосий фондлар 21,5 процент ўсгани ҳолда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бор-йўғи 9,4 процент ортди.

Область пахтачилигида ҳукм сураётган нуқсонлардан кўз юмиб бўлмайди. Оқдарё, Большевик, Иштихон, Жомбой, Пайариқ районлари уч йиллик планларини бажаролмадилар. Ана шу муддатда область бўйича давлатга 49 минг тонна кам пахта сотилди.

Нотиқлар ишлаб чиқариш ва экономика масалаларини муваффақиятли ҳал этиш раҳбар кадрлар иқтидорига кўп жиҳатдан боғлиқ эканлигини қайта-қайта таъкидладилар. Кейинги уч йилда партия ва давлат интизомини назар-писанд қилмай, хўжасизлик йўлидан борган 110 киши лавозимидан четлаштирилди.

Лекин бундай шахсларга нисбатан ўта мулойимлик билан муносабатда бўлинганини нотиқлар эътироф этишди. Иштихон, Самарқанд, Пастдарғом районларида аввал лавозимидан четлатилганларнинг ҳар учдан бири, Каттақўрған, Булунғур, Пахтачи районларида эса ҳар иккидан бири яна раҳбарликка тайинланган.

Пленум маҳаллий Советлар ишидаги нуқсонларга ҳам алоҳида эътиборни қаратди. Дарҳақиқат, Советлар ишида расмиятчилик дабдабабозлик чуқур илдиз отмоқда. Кейинги уч йилда бюрократизмни авж олдириб, кўпгина хатоликларга йўл қўйишгани учун Ургут, Советобод, Иштихон районлари ижроия комитетларининг раислари И. Рофиев, У. Ҳайдаров, Т. Бобоқулов, Жомбой, Пахтачи район ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари Н. Холмирзаев, Н. Раҳматов ўз вазифаларидан озод этилди.

Докладчи областнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётида ҳукм сураётган камчиликлар учун, аввало, область партия комитетининг бюроси, унинг ҳар бир аъзоси жавобгар эканлигини қайд этди. Лекин кўп ҳолларда бюро аъзоларида чуқур масъулият ҳисси етишмайди, улар бюро мажлисларида фаоллик кўрсатишмайди, ўткир масалаларни, айниқса кадрлар тақдирини ҳал қилиш чоғида мустақил фикр билдиришмайди. Халқ хўжалигини юксалтириш, бошқарув органларини такомиллаштириш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйишдаги нуқсонлар улар кўз ўнгида юз бергани шунинг далолатидир.

Кўриниб турибдики, область партия ташкилоти олдида жуда улкан ва мураккаб вазифалар турибди. Партиявий ишда ленинча услубни қарор топтириш, хўжалик механизмини бошқаришни такомиллаштириш, барча жабҳада соғлом маънавий муҳит вужудга келтириш, раҳбар кадрларни тарбиялаш, улар масъулиятини ошириш учун талабчанлик билан иш юритиш тақазо этилади.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

Пленум юксак партиявий талабчанлик, ошкора таҳлил, конкрет танқид ва ўз-ўзини танқид асосида ўтди. Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

А. ДИЛМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

ТУҲФА

◆ Юбилейолди мусобақасини авж олдираётган Бухоро «Облсельстрой» трестининг Пешку районидаги 6-механизациялашган кўчма колоннаси бунёдкорлари яқинда бир ғалабани қўлга киритдилар.

Район марказий касалхонаси биносининг 90 ўринли бош корпуси ва бир суткада 300 беморни қабул қилишга мўлжалланган поликлиника биноси муддатидан анча илгари фойдаланишга топширилди.

Биноларни бунёд этишда 754 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Шунингдек, қурувчилар район прокуратураси биноси ва «Пешку» совхозида 2 та уй-жойни қўлдан чиқаздилар.

Ф. ҲАКИМОВ.

БИОЛАБОРАТОРИЯ ИШГА ТУШДИ

◆ Чироқчи районидаги «Коммуна» колхози аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида иш юритяптилар.

Тўйга тўёна билан боришни кўзлаган пахтакорлар ғўзаларни комплекс парваришдан чиқармоқдалар. Уларга бу ишда биолаборатория ходимлари кўмаклашяпти. Яқинда район марказида қишлоқ хўжалиги ўсимликлари зараркунандаларига қарши кураш олиб борувчи биолаборатория ишга туширилди.

Айни пайтда лабораторияда «Хамробраканд» деб номланувчи фойдали ҳашарот уч килограммлик махсус идишда етиштириляпти. У пахтанинг кўсак қурти, карадрина, илдиз қурти каби зараркунандаларига қарши курашиш имконини беради.

Биолабораторияда Абдихолиқ Усанов, Шарофат Бекназарова, Ҳикмат Эсиргадиева, Сайқал Йўлдошева сингари агроном ва лаборантлар иш олиб бормоқдалар.

Б. ЭЛМУРОДОВ.

ПАХТАКОРЛАР МАМНУН

◆ Яқинда Огаҳий номидаги Хоразм область музикали драма ва комедия театри ижодий коллективининг Сирдарё областида гастроллари бошланди.

Гулистон районидаги К. Маркс номли колхоз меҳнат аҳли кўҳна ва ҳамиша навқирон диёр артистларининг ранг-баранг программадаги чиқишларини завқ билан қарши олдилар.

Республикада хизмат кўрсатган артистлар Рўзмат Худоёров, Бекажон Раҳимова, солистлар Гавҳар Отажонова, Шарифжон Болтаевлар ижро этган дилрабо куй ва қўшиқлар, жозибали рақслар пахтакорларга манзур бўлди. Драматург И. Султоннинг «Оилавий сир» комедиясидан намойиш этилган парчаларни томошабинлар қизғин кутиб олдилар. Хоразмликларнинг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган гастроллари бир ҳафта давом этди.

Н. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

* * *

Шунингдек, редакцияга **Э. Раҳимов** (Самарқанд), **Ҳ. Каримов** ва **Т. Рўзметов** (Хоразм), **А. Насриддинов, Ж. Тошпўлатов** (Наманган)-лар ҳам турли мавзуда хат-хабарлар йўллашган.

Ноқоратупроқ ўлка ерлари ўзлаштирила бошланганлигининг 10 йиллигига

ДЎСТЛИК ПОЙДЕВОРЛАРИ

РЕПОРТАЖ

«Узвладимирводстрой» трестининг Самарқанд кўчма механизациялашган колоннаси жойлашган Юревец посёлкасидамиз. Юревец — атрофи ям-яшил арчазорлар, оқ қайинлар ва қарағайлар билан қопланган мўъжазгина гўша. Ҳозир турли миллат фарзандлари меҳнат қилаётган бу сераҳоли масканда кун сайин янги-янги иншоотлар, уй-жойлар қад кўтармоқда.

— Дарвоқе, бундан уч йил илгари посёлка ҳозиргидек ҳусн-тароватга эга эмасди,— деб ҳикоя қилади «Узвладимирводстрой» трести бошқарувчиси Мурод Пўлатов. — Биз қисқа вақт ичида бу ерда бутун бошли мелиораторлар шаҳарчаси барпо этдик. У эндиликда дўстлик, қардошлик масканига айланиб қолди. Куни кеча посёлка тепасида кўтарилган Интернационал дўстлик байроғи келгусида бутун Владимир областида қолаверса, бутун Ноқоратупроқ ўлка бўйлаб ҳилпирайди...

Посёлкада биринчи дўстлик биноси — мелиораторлар уйи бўлди. Унинг пойдеворини қўйишда Самарқанд кўчма механизациялашган колоннаси қурувчилари алоҳида жонбозлик кўрсатдилар. Дастлабки 78 квартирали беш қаватли турар-жой биносининг барвақт фойдаланишга топширилишида ҳам уларнинг ҳиссаси катта. Айниқса, бу ишда «Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги аълочиси» нишондори Александр Трешалов бошлиқ злобинчи комплекс бригада аъзолари ташаббускор бўлдилар. Ҳозир улар қурган бу шинам квартираларда владимирлик дўстлари билан бирга ўзбекистонлик 20 миллат вакиллари бир оила фарзандларидек аҳил яшаб, баракали меҳнат қилмоқдалар. Лойиҳа-смета ҳужжатлари бўйича ҳар бирининг қиймати 600 минг сўмга тушган бинолар ёнида 320 ўринли болалар боғчаси ҳам қуриб битказилди. Унинг давомида эса ўрта мактаб, дорихона, савдо ва маданий маиший хизмат тармоқлари... Ҳаммаси — мелиораторлар маскани — Юревец посёлкасига ҳусн бериб турибди.

Мана, колоннанинг Миша Решетен бошлиқ монтажчилар бригадаси ҳузуридамиз. Улар 71 квартирадан иборат 9 қаватли янги турар-жой биноси пойдеворида монтаж ишлари олиб боришяпти. А. Назаров, А. Коростёлов, В. Бухин каби юксак малакали монтажчилар ҳаракати киши диққатини тортади. Объект ёнида бетон қоришмаси тайёрлаш узеллари тўхтовсиз ишлаб турибди. Бу ишлар масъулияти моҳир электрик Сергей Тарасов бошлиқ бригада аъзолари зиммасига тушган. Улар барча механизмларни электр қуввати билан таъминлаб турибди. Бульдозерчи Вася Смирнов паст-баланд тупроқ уюмларини текислаб, ҳамкасблари бошқараётган транспорт воситалари ҳаракатига қулайлик яратмоқда.

Ана, янги объект олдига қурилиш материаллари ортилган «КамАЗ» автомашиналари колоннаси келиб тўхтади. Уларнинг шофёрларидан бирини гапга тутамиз.

— Ивановодан келяпмиз. Кечаси билан йўл юрдик. Ахир бу ерда бизни қурувчилар кутиб турибди. Мақсадимиз — Ноқоратупроқ ўлкани иложи борича тезроқ маъмурчилик дастурхонига айлантириш...

Ёш ҳайдовчи Фарид Худойбердиевнинг бу сўзларига унинг шериклари Пушкар Михель, Владимир Вижгин, Аслон Аъламов, Жўра Валиев, Энвер Жаъфаров, Шаҳобиддин Шукуров ҳам қўшилди.

Жуссаси кичкина бўлсада, ғоят чаққон, серҳаракат қиз — участка бошлиғи Л. Маликованинг бир неча лаҳзалик вақтини олиш жуда қийин бўлди. У ҳали трестга, ҳали колонна идорасига, ҳали темир-бетон ва ғишт заводларига чопгани-чопган. Люба мўъжазгина вагонча-кабинетига шоша-пиша кирди-да, ҳайдовчиларнинг йўл қоғозларига қўл қўя туриб, бизга юзланди. Мақсадимизни тушунгач, ўз фикрини ифодалади:

— Участкамиз колоннадагина эмас, трестда ҳам энг йирик коллективлардан бири. Ҳар йили бир миллион сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишлари бажарамиз. Бу эса баъзи колонналарнинг нақ икки йиллик планига тенг! Умуман, колоннамизнинг бу йилги марраси 3 миллион 285 минг сўмлик ишларни бекаму-кўст амалга оширишдир. Биз эса — 3 миллион 350 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарамиз деб мажбурият олганмиз.

Кўриб турибсиз, ишимиз ҳам, марраларимиз ҳам тиғиз. Ҳозир қураётган 9 қаватли янги уй-жой бинонимизнинг лойиҳа қиймати 449 минг 664 сўм! Анови — 200 метр нарида барпо этилаётган бино пойдеворини ҳам эрта-индин тугаллаймиз. Ўтган ойнинг ўзида колоннамизда 300 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари уддаланди. Бунинг 107 минг сўмлиги бизнинг участкамиз зиммасига тушди. Август ойида бу рақамни 150 минг сўмга чиқарамиз. Хуллас, биз эришаётган муваффақиятлар икки шонли сана — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги ҳамда Ноқоратупроқ ўлка ўзлаштирилишининг ўн йиллигига муносиб совғадир.

А. МУҲАММАДАЛИЕВ,
Владимир области.

ЎН ОЛТИ ЁШЛИ ЖАНГЧИ

ХОТИРА

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Қашқадарё область Ғузор районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозида истиқомат қилувчи Эргаш Абдураҳимов қуролдош дўстларининг жанговар фаолияти тўғрисида ёшларга ҳикоя қилиб бериб туради. Ана шундай ҳикоялардан бирида Нарпай районидан армияга кетган Улаш Жўраевнинг номини тилга олди. Қариндош-уруғлари бўлса, улар Улаш Жўраевнинг жасоратидан фахрлансинлар, деб уруш ветеранининг ҳикоясини қоғозга туширдим. Ахир, уруш вақтида бедарак кетган кишилар жуда кўп. Ҳали-ҳали қариндошлари эслаб, қидиришади. Балки уларнинг баъзилари Улаш Жўраевдек қаҳрамонларча ҳалок бўлгандир.

ЭРГАШ Абдураҳимов куч-қувватга тўла, серғайрат, пахтачилик бригадасига бошчилик қилади. Лалмикор ердан 40 гектар янги ер очиб, республика «оқ олтин» хирмонига муносиб ҳисса қўшаётган отахонлардан бири. «Жасурлиги учун», «Жанговар хизматлари учун» медаллари унинг Ватан озодлиги йўлидаги фаолиятидан далолат бериб турибди.

— Улаш Жўраев Ржев остонасида бўлган жангларда, яъни 1942 йил бошларида биринчи марта уруш нималигини кўрди. Уста мерган эди. Отган ўқи хато кетмас эди. Ўзи кичик бўлса ҳам пишиқ, ҳамма нарсага тайёр, ботир йигитча эди. Уни ҳамма ўн саккиз ёшда, деб биларди. Лекин ҳали ўн олтига тўлмаганлигини менгагина айтган эди.

Иккаламиз 136-ўқчи полкда бир ротада хизмат қилардик. Рота командири старший лейтенант Иванов ўқимишли, абжир одам эди. Ўрмонда ҳужумга ўтишга тайёрлана бошладик. Туман кўтарилмай туриб ҳужум бошланди. Душманни иссиқ жойидан қувиб чиқаришга муваффақ бўлдик. Улаш билан ёнма-ён тинимсиз ўқ узиб, ҳужум қилиб борардик. Штурмчи самолётлар ёрдамга келди. Душман танклари мажақлаб ташланди. Фашистларнинг мудофаа чизиғи ёриб ўтилди. Худди шу куни мен ярадор бўлдим.

Жанг тугагач, ярадорларни ва ҳалок бўлганларни жанг майдонидан олиб чиқишди. Мен бир қўлим ва бир оёғимдан яраланган эдим. Милтиқ қўндоғига таяниб орқага қайтар эканман, она кўксига қучоқ очган боладек қучоқларини кенг очиб мангу ётган Улашни кўрдим. Хоразмлик Рўзимат деган йигит ҳам шу ерда ҳалок бўлган эди.

Мен Улаш Жўраев билан 1942 йил жанг майдонида танишдим ва жанг майдонида абадий видолашдик. Лекин ўн олти ёшлик жангчи хотираси ҳамон қалбимда. Мен уни асло унутмайман, — деб гапини тугатди Эргаш ака.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Эргаш Абдураҳимовнинг бу ҳикояси бошқа ёшлар каби менинг ҳам қалбимни ларзага солди. Улаш Жўраев ҳалок бўлганлиги ҳақида унинг қариндошларига хабар келгандир. Шунга қарамай ёш ватанпарварнинг жасорати ҳақида отахон қилган ҳикояни қаламга олмай туролмадим.

Ш. АСАДУЛЛАЕВ,
Ғузор районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг механизатори, Қўнғирот қишлоғи.

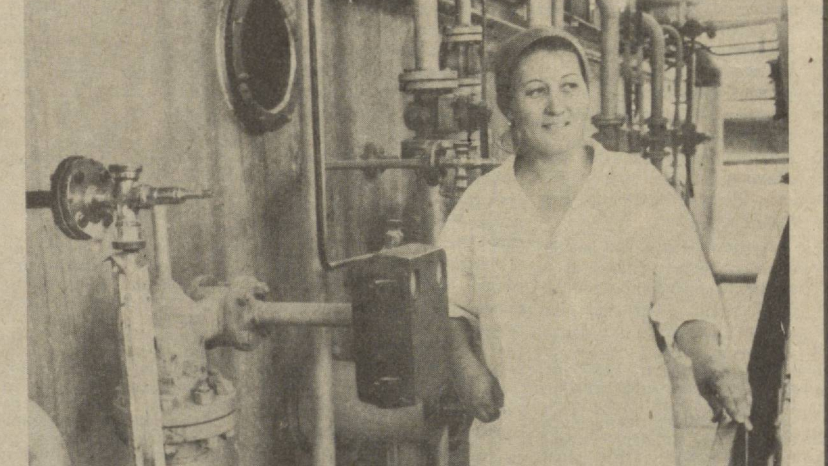

● ФАРҒОНА. М. Калинин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Қўқон ёғ-мой комбинатида ҳар йили 50 минг тоннага қадар маҳсулот тайёрланади. Корхона маҳсулотлари хорижий мамлакатларга ҳам жўнатилади. Суратда: илғор ишчи Г. Холматова.

Р. Ашуров, Ш. Алимов фотоси. (ЎзТАГ)

ЯНГИЛИКЛАР

ЗАВОД ИШГА ТУШДИ

● Ёзёвонда янги нон заводи қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Уни район матлубот жамиятига қарашли хўжалик ҳисобидаги Н. Аблаев бошлиқ қурилиш участкасининг бунёдкорлари барпо қилишди. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, тўла механизациялаштирилиб, автоматлаштирилган корхона суткасига 14 тонна нон ва нон маҳсулотлари тайёрлаш қувватига эга.

Айни кунларда завод ишлаб чиқараётган 12 турдаги нон ва нон маҳсулотлари Марказий Фарғона чўлқуварларига етказиб берилмоқда.

А. МАДРАҲИМОВ.

ЯНГИ ЦЕХ

Наманғандаги «Узбекбирлашув» ремонт монтаж комбинатида ёқиш-иситиш аппаратларини ремонт қилиш ўзлаштирилди. Ошхоналар ва буфетлар ана шундай аппаратлар билан таъминланган. Ихтисослаштирилган цехда плиталарнинг йигирма тури, дала шийпонларига ва чўпонларнинг олис яйловларига етказиб бериладиган овқатни иситувчи ускуналар ремонт қилина бошлади.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Гулистон районидаги Фрунзе номли колхоз меҳнатчилари шаҳарликларга дастлабки ҳосил — 700 килограмм лимон жўнатдилар. Лимонзор ташкил қилиниши билан хўжаликда янги тармоқ пайдо бўлди. Бу йил колхозда бир тоннадан кўпроқ цитрус мева етиштириш мўлжалланмоқда.

(ЎзТАГ).

Ишчи синфининг муносиб ворисларини тарбиялайлик

БИЛИМ ВА ҲУНАР-ЭГИЗАК

Мактаб ислоҳотига оид ҳужжатларда ҳунар-техника билим юртлари ишини янада яхшилаш ва такомиллаштиришнинг ёрқин истиқболи белгилаб берилган. Ёшларни ишлаб чиқаришга, меҳнатга тайёрлаш, онгли равишда касб танлаш муаммоларини пухта ҳал этиш вазифаси шу куннинг муҳим масалаларидан биридир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко: «Биз мактаб билан ишлаб чиқаришни бир-бирига нақадар кўпроқ яқинлаштирсак, ислоҳотнинг самараси шу қадар салмоқли бўлади», — деган эди.

Билим юртимиз асосан қишлоқ хўжалиги учун мутахассислар тайёрлайди. Уларга 40 ўқитувчи, инженер-техник ходим етти хил касб бўйича таълим-тарбия бераётир. Билим юртида тракторчи, машинист, ветеринария фельдшери, сигир соғувчи, электромонтёр, дурадгор, электр пайвандчи, чорва механизатори каби касбларни ёшлар қизиқиб ўрганмоқдалар.

Ҳозирга қадар ҳунар масканини 1700 дан ортиқ йигит-қиз муваффақиятли тугаллаб, область халқ хўжалигининг турли соҳаларида самарали меҳнат қилмоқда.

Дарслар бизда кабинет системасида олиб борилади. 17 та фан кабинети мавжуд. Ўқувчиларга назарий билим ва амалий кўникмалар беришда Ўктам Аҳмедов, Тиловберди Ўсаров, Мирзараҳим Қодиржонов, Фотима Ўринбоева каби таълим-тарбия усталари ибрат кўрсатишмоқда. Ислоҳотда ўқитувчининг ва ишлаб чиқариш таълими мастерининг обрўсини, иш ҳақини ошириш, уларнинг моддий ва маиший шароитини янада яхшилаш кўзда тутилган. Бу партия ва давлатимизнинг биз, тарбиячиларга бўлган оталарча ғамхўрлигининг яна бир ёрқин ифодасидир.

Бизнинг аҳил коллективимиз мактаблар ва ишлаб чиқариш коллективлари билан яқиндан ҳамкорлик қилмоқда. Белгиланган план асосида мактабларда учрашувлар ўтказиб, амалий машғулотлар уюштирамиз. Тажриба шуни кўрсатадики, билим юртида таълим олаётган айрим талабалар рус тилини пухта билмайдилар. Шунинг учун миллий мактабларда рус тили ўқитиш ишларини янада такомиллаштириш керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кейинги Пленумида ҳам бу масалага алоҳида эътибор берилган.

Ўқишда, меҳнатда, юриш-туришда тенгдошларига ҳар жиҳатдан ибрат кўрсатаётган ёшлар кўп. Билим юртимизнинг иккинчи курс талабаси Фотима Аблакимова қишлоқ хўжалиги ва жамоат ишларида актив қатнашганлиги учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. 67 гектар ўқув-ишлаб чиқариш участкамиз ҳамда ёрдамчи хўжалигимиз бор. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ва олинган маблағлар ўқувчиларнинг овқатланиши ва маданий-маиший ишларга сарфланмоқда. Талабаларимиз тажриба майдонига агротехника қоидалари асосида ишлов бериб, чигитни экишдан то ҳосилни йиғиб-териб олингунга қадар бўладиган барча ишларни ўз кучлари билан бажаришади.

Район марказида ҳунар маскани учун 540 ўринли замонавий ўқув корпуси биноси қурилмоқда. Уни шу йилнинг сентябрь ойида фойдаланишга топшириш мўлжалланган.

Коллективимиз мактаб ислоҳоти бўйича партия ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қарорларни оғишмай бажаришга, ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашга, касб сирларини чуқур ўргатишга ўзларининг бутун куч ва ғайратини сарфлайверади.

О. МИЛТИҚБОЕВ,
Гулистон районидаги 121-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти директори.

РЕСПУБЛИКА КОНСЕРВА ЗАВОДЛАРИ ҚАНДАЙ ИШЛАМОҚДА

БУ—ИСРОФГАРЧИЛИК ЭМАСМИ?

«Совет Ўзбекистони» газетасининг жамоатчи ҳамда махсус мухбирлари рейд ўтказади

Ўлкамизда айни ёз — ғарқ пишиқчилик даври бошланди. Мевазорларда олма, ўрик, нашвати, анжиру, шафтолилар ҳосили ларзон-ларзон. Пайкалларда қовун, тарвуз, сабзи, карам, помидор туплари кўзни қувонтиради. Далаларда, йўлларда, консерва саноати корхоналари дарвозалари ёнида маҳсулот ортган тележкалар ва автомашиналар қатор-қатор.

Хўш, мева-сабзавотларни қайта ишлаш ва қуритиб олиш корхоналари, пунктлари ана шу долзарб дамларда қандай ишламоқда! Улар бу йилги пишиқчилик мавсумига тайёр эдиларми! Юбилей йили марраси — 750 миллион банка атрофида консерва тайёрлашга қодирмилар!

...КЕРАГИНИ ОЛДИК, ҚОЛГАНИГА...

ФАРҒОНАДА бу йилгидек пишиқчиликни ҳеч ким эслай олмайди. Сабзавот сероб бўлди. Қовун-тарвузлар полизларга сиғмай қолди. Ишкомлар ҳосилини зўрға кўтариб турибди: чиллаки тугамай «келин бармоқ» ҳусайни сарғая бошлади. Пайкаллар, боғлар бири-биридан серфайз, баракали...

— Карам топшириш йиллик планини бажариб қўйдик, — дейди Фарғона районидаги «Ёш ленинчи» совхози Ленинобод бўлимининг бошқарувчиси Ёқубжон Ҳабибуллаев. — Пландаги 3 минг тонна ўрнига 4 минг тонна карам сотдик. 22 гектар майдондан 233 центнердан ошириб эртаги карам олдик. Бу, ҳар гектар бошига пландагидан 9,6 центнер кўп...

Ҳа, бу йил чиндан ҳам хўжалик далаларида сабзавот мўл бўлди. Йиллик карам топшириш плани аллақачон бажарилди. Помидор тайёрлаш топшириғи муваффақиятли адо этилди. Лекин ҳали далаларда ҳосил кўп. Соҳибкорлар план тўлди деб қараб туришгани йўқ.

Афсуски, область тайёрлов идоралари раҳбарларининг масъулиятсизлиги билан минг-минглаб тонна ноз-неъматлар увол бўлмоқда. Биз бўлим бошқарувчиси Ё. Ҳабибуллаевни ҳуноби ошиб турган пайтда учратдик. Бир вақт у узоқдан келаётган тележкали тракторлар карвонини кўриб, ўрнидан туриб кетди.

— Ҳайрият, келишяпти...

Бироқ, зум ўтмай унинг кайфияти яна бузилди. Тележкалар ва машиналар лиқ тўла помидор билан қайтиб келганди.

— Нима гап?

— Қабул қилишмади...

Фиғони фалакка чиққан совхоз директори ўринбосари Ҳайдар Жўраев машина ва тракторларни изига қайтарди-да, ўзи ҳам завод сари йўл олди.

Биз ўша куни Исроил Собиров директор бўлган Фарғона консерва заводига бордик. Корхона манзарасини бир тасаввур қилинг: дарвоза олдида турнақатор тележка ва машиналар навбатда турибди. Фарғона — Марғилон асфальт йўлининг икки чети помидор, сабзавот, мева ва бошқа маҳсулотлар олиб келган хўжалик одамлари билан тўла. Завод остонасида тўс-тўполон, шовқин-сурон. Гоҳо «сан-ман»га етган гаплар ҳам қулоққа чалинади. Совхоз директорлари, хўжалик партия ташкилотларининг секретарлари, бўлим бошқарувчилари, бригадирлар, шофёр ва тракторчилар бир томону завод директори И. Собиров билан унинг ўринбосари А. Охунжонов бир томон.

— Қабул қилинг, илтимос.

— Олмаймиз дедикми, олмаймиз.

— Нима учун?

— Жойимиз йўқ, планимиз тўлди, вассалом...

Бу сансалорликдан Фарғона область тайёрлов бошқармаси раҳбарлари бехабар дейсизми? Хабардор, албатта. Негаки, хўжаликлардан бошқармага ҳар куни юзлаб қўнғироқ бўлади:

— Помидорларни қаерга қўяйлик?

— Биз керагини олдик, — яна боягидек жавоб олади улар. — Қолгани ихтиёрингизда, нима қилсангиз ўзингиз биласиз...

Ана холос! Дарҳақиқат, битталаб териб олинган сабзавот ва мева маҳсулотларини деҳқонлар қаерга қўйишсин?

ДЕҲҚОН МЕҲНАТИ СУВГА ОҚАВЕРАДИМИ?

ШАҲРИСАБЗ консерва заводининг Қарши филиалида аҳвол бундан ҳам ачинарли. Цехлардаги ускуналар баъзан техник сабаблар билан тўхтаб қолаётир. Корхона олдида машина ва тележкалар навбат кутиб тирбанд бўлиб кетяпти. Қисқа қилиб айтганда, филиал бир маромда ишламаётир. Фактларга эътибор қилинг: шу йилнинг 2 август куни электр энергияси таъминотидаги узилиш туфайли цехлар тўрт соат тўхтаб қолди. Пировардида 24 тонна помидор ва мева кам ишланди. 3 август куни газ тармоғидаги бузилиш сабабли корхона 6 соат ҳаракатсиз ётди ва 36 тонна маҳсулот қайта ишланмай қолди. Худди шундай ҳол 4 август куни ҳам такрорланди...

— 4 соатдан бери навбат кутамиз, — дейди Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхозининг 2-бўлими бошлиғи М. Маҳмудов. — 6 тонна олма олиб келдик. Қачон навбат келишини, кимга учрашишимизни билмаймиз...

Ўйлаб кўринг-а, 60 километр масофадан уч-тўрт киши сарсон-саргардон бўлиб, транспорт воситалари-ю, қанчалаб ёнилғини ишлатиб келсалар-у, йил бўйи етиштирилган маҳсулотни корхонага топширолмай овора бўлсалар? Ўз-ўзидан равшанки, ҳаво иссиқ кунларда очиқ машиналарга юкланган маҳсулотлар сифати бузилади, таъбир жойиз бўлса, деҳқон меҳнати сувга оқади. Қолаверса, уларни даладан бирма-бир териб олиб, яшик — қутиларга жойлаб, машиналарга юклагунча озмунча киши-куни сарф бўлганми?

Навбат кутиб хуноблари ошган таъминотчилар эътирозига филиал бошлиғи Рашид Убайдуллаев: «техник сабабларга кўра тўхтаб турибмиз» деган баҳона билан жавоб беришга уринди. Ҳолбуки, корхона бундай баҳонасиз ҳам белгиланган қувватга чиқолмаяпти-ку? Маринад ва шарбат қуйиш цехларидаги кўп жараёнлар механизациялашмаган. Банка ювадиган агрегат хўжакўрсинга ўрнатилган. Ҳали у бирор кун ишлагани йўқ. Шу боиски, филиалда кўпгина юмушлар қўлда бажарилмоқда. Корхона малакали мутахассисларга муҳтож. Мавжуд саккиз нафар инженер-техник ходимдан бирортаси ҳам махсус малакага эга эмас. Эҳтимол, улар қандайдир даражада амалий малакага эгадир, бироқ ишлаб чиқаришда қуруқ амалий малаканинг ўзи кифоями?

Яна бир муаммо. Корхонага маҳсулот етказиб бераётган хўжаликлар ишида масъулиятсизлик сезилмоқда. Муборак, Баҳористон, Нишон районларининг хўжаликлари шу қизғин кунларда шартномада белгиланган хом ашёни етказиб беришмаяпти. Натижада, корхона кунига 150—200 тонна ўрнига 70—80 тонна атрофида маҳсулот қабул қиляпти, холос. Қарши районидаги «Аврора», «Коммунизм» Косон районидаги Ленин номли, Усмон Юсупов районидаги «Тошкент», Ғузор районидаги Куйбишев номли хўжаликлардан муттасил хом, сифатсиз маҳсулотлар келтирилмоқда.

Савол туғилади? Корхона филиалида юз бераётган бу муаммолар ва камчиликларни тезроқ тугатиш учун шу ишга мутасадди юқори ташкилотлар қандай чоралар белгилайди? Ё деҳқон меҳнати сувга оқаверадими?

ИШИМИЗ ЯХШИ-Ю, НУҚСОНЛАР ҲАМ ЙЎҚ ЭМАС...

ЧАНҚАБ келган чоғингизда бир пиёла компот ёки мева шарбатини ичиб кўринг-а, — дейди Тошкент консерва заводининг илғор ишчиси Лариса Чайкина. — Қандай маза! Корхонамизда тайёрланаётган 60 дан зиёд хилма-хил маҳсулотлар Узоқ Шарқ, Сибирь ўлкаларига, БАМ, Тюмень бунёдкорларига, Иттифоқимизнинг марказий шаҳарларига жўнатилиб турибди...

— Тошкентлик касбдошимнинг фахрланиб гапирганича бор, — деб давом эттирди унинг сўзини Янгийўл консерва заводининг томат қуйиш цехи ишчиси Замира Бегалиева. — Бизнинг цехимиз ҳар куни 1000 тонна маҳсулот беради. Бугунгача 9 миллион 592 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдик. Хуллас, ишларимиз яхши. Бироқ, бу — корхоналаримиз ишлаб чиқаришида ҳали ҳал этилмаган муаммолар йўқ экан, деган гап эмас...

Икки корхонанинг икки ишчиси айтган бу сўзларда ҳақиқат бор. Дарвоқе, ҳар иккала завод қувватларидан ҳали тўла фойдаланиш имкони бўлмаяпти. Цехларда хом ашё етишмай қолиши, мева-сабзавот маҳсулотлари ассортиментининг камлиги, сифатсизлиги каби нуқсонлар учраб турибди. Уларга маҳсулот етказиб бераётган хўжаликлар ишида масъулиятсизликка йўл қўйилмоқда.

Янгийўл консерва заводига Тошкент, Калинин районлари хўжаликлари шартномада белгиланган хом ашё турларини тўла етказиб беролмаяпти. Оҳангарон районидаги Жуков номли совхоз пландаги 200 тонна ўрнига бугунгача 35 тонна маҳсулот топширганини қандай изоҳлаш мумкин? Шунингдек, «Хасково», Свердлов номли хўжаликларда ҳам бу ишга ғоят эътиборсизлик қилинмоқда. Пискент, Оҳангарон районлари сабзавоткорлари ва соҳибкорлари адресига ҳам шундай фикрлар билдириш мумкин. Натижада, хом ашё таъминотидаги ана шу етишмовчиликлар туфайли корхоналар ишлаб чиқариш технологиясининг имконлари, ишчи-хизматчиларнинг ғайрат-шижоати бир қатор чекланиб қолмоқда, қувватлардан тўла фойдаланишга ҳалақит бериляпти. Бу эса ҳар иккала завод аҳлининг олма компоти, мева шарбати, мураббо консервалари тайёрлаш топшириқларини ошириб бажариш имкониятларига «чегара» қўймоқда.

— «Халқобод» агросаноат ишлаб чиқариш бирлашмасидан келтирилаётган олма сифатига эътирозимиз бор, — дейди Янгийўл консерва заводи ишчиси М. Мирмаҳмудов. — Хўжалик мевани чодирларда йиғиб олиш ўрнига тўғридан-тўғри ерга қоқиб оляпти. Ерга қаттиқ тушган мевалар заха бўлиб қолмоқда. Улардан сифатли маҳсулот тайёрлаш имкони бўлмаётир...

Бугина эмас, корхоналарда бўлганимизда консервачилар транспорт масаласида ҳам бир қатор тўсиқларга дуч келаётганларини афсусланиб гапиришди. Уларга бириктилган автобазалар коллективлари завод ишлаб чиқаришини етарли транспорт воситалари билан таъминламаяпти.

МУЛОҲАЗА ВА МУАММО

ХАЛҚИМИЗ азал-азалдан ёз бўйи қовун, олма, олмурут, ўрик, шафтоли сингари тансиқ меваларимиздан қоқи қилиб, севиб танаввул этишган. Қиш, баҳор кезлари, айниқса, «илик узилди» пайтлари уларни ивитиб, шарбат қилиб ичганлар. Қолаверса, мева қоқи ва унинг шарбати халқ табобатида «тан давоси» деб айтилади. Менимча мева, полиз маҳсулотларидан консервалар тайёрлаш билан бирга қоқи тайёрлашни ҳам йўлга қўйиш керак...

Қашқадарё область, Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхози боғбони Абдураҳмон Омоновнинг бу сермулоҳаза сўзлари яхши бир муаммога туртки бўлди. Дарвоқе, ҳар йили боғ-роғларимиз айни ҳосилга кириб, консерва заводларимиз иши тиғизлашган кезларда хўжаликлар ҳам, боғбонлар ҳам етиштирилган мева-сабзавотни жойлаштиришда шошиб қолишади. Гапнинг очиғи, ихтисослашган заводларимиз ҳам уларни эплолмайди. Шундай кезларда беихтиёр ўйга толасиз: ахир уларни қуритиб қоқи қилиб олишни ташкил этсак бўлади-ку? Бунда хўжаликларнинг ўзлари ташаббус кўрсатсалар, республикамизнинг тегишли министрликлари, агросаноат бирлашмалари бош-қош бўлсалар нур устига аъло нур эмасми?

Т. ҲАМИДОВ,
М. КАРОМОВ,
Н. САЪДУЛЛАЕВ.

РЕДАКЦИЯДАН: республикамиз консервачилари бу йил ҳар қачонгидан зўр меҳнат қилиб, мамлакат Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига баракали ҳисса қўшишга, ишни «дала — завод — пештахта» усулида ташкил этишга ва эл-юрт дастурхонини турли хил консерва маҳсулотлари билан безашга аҳд қилганлар. Бироқ, кўриб турибсизки, айрим корхоналарда аҳвол аҳдга яраша эмас. Вазифа — агросаноат комплексининг бир-бирига боғлиқ муҳим бўғинлари ўртасида етарли ҳамкорлик ўрнатишдан иборат. Шундагина, дала ва боғларимиз саховати янада тўкинлашиб, қут-баракаси ошаверади, ноз-неъмат турлари эл дастурхонини безайверади. Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги консерва заводлари ишини пухта ташкил этиб, мавжуд қувватлардан оқилона, ишнинг кўзини билиб фойдаланиш тадбирларини кўради. Барча мева-консерва заводлари ва филиалларидаги камчиликларни тугатиш учун уларга тегишли кўмак беради, деган умиддамиз.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● МАНАГУА. Сандиночилар Миллий озодлик фронти миллий раҳбарлик органининг аъзоси, мамлакат Ички ишлар министри Томас Борхе Америка қўшинларининг Никарагуага бевосита бостириб кириш хавфи кучайганини уқтириб ўтди. Никарагуа ҳукумати, деди у Манагуадаги оммавий митингда, Рейган маъмурияти яқин ойларда республикага қарши қуролли агрессия бошлаши мумкин, деб асосли равишда тахмин қилмоқда.

● ДАМАШҚ. Арабларга қарши барбод бўлган Кэмп-Дэвид тил бириктирувини яна жонлаштиришга ҳамда араб халқларини таслимчилик ва сепарат битимлар йўлига судрашга интилаётган империализм ва реакция кучларига Сурия бундан буён ҳам қаршилик қилаверади, деди САР Бош министри Абдул Рауф Қосим Дамашқ университети студентлари ҳузурида сўзлаган нутқида. У Ливан учун асоратли бўлган ва 1983 йил 17 майда Исроил билан тузилган битим тугатилганлигининг, Америка денгиз пиёда қўшинлари ва уларнинг иттифоқчилари арабларнинг миллий ватанпарвар кучлари зарбасига дуч келганларидан кейин Ливан территориясидан жўнаб қолишга мажбур бўлганликларининг муҳим аҳамиятини таъкидлади.

● САН-ХОСЕ Даутренинг қўғирчоқ режими Сальвадор ватанпарварларига қарши яна бир кенг миқёсдаги жазо операциясини бошлади. Бу ерга етиб келган хабарларга қараганда, бу операцияда америкалик ҳарбий «маслаҳатчилар»дан таълим олган 7 мингга яқин солдат қатнашади. Сальвадор каллакесарлари америкаликларнинг кўрсатмасига мувофиқ «ҳамма ёқни ёндириб кулга айлантириш» тактикасини қўлланмоқдалар. Улар Морасан, Ла-Уньон, Кабаньяс, Сан-Мигель ва Чалатенанго департаментларидаги ўрмонларни элак-элак қилиб текшириб чиқмоқдалар. Қотилларнинг ваҳшийликларига ва уларни Вашингтон ҳар томонлама қўллаб-қўлтиқлаётганлигига қарамай, Миллий озодлик фронтининг жангчилари дадил операцияларни муваффақиятли амалга оширмоқдалар. Партизанлар Сальвадор пойтахти районларидан бириндаги бир неча электр линиясини портлатиб, шу тариқа шаҳар атрофида режимнинг кўпгина казармалар ва ҳарбий марказларини электр энергиясидан маҳрум қилганлар.

● КОБУЛ. Бу ерда мамлакат саноат корхоналари ўртасидаги Умумафғонистон меҳнат мусобақасининг ғолиби — Жангалак авторемонт комбинатининг коллективига кўчма Фахрий ёрлиқ топширишга бағишланган тантанали маросим бўлди. Шу воқеа муносабати билан уюштирилган тантанали митингда АДРнинг партия ва давлат арбоблари, бир қанча саноат корхоналарининг вакиллари ҳозир бўлдилар. АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Кенгашининг Раиси С. А. Кештманд тўрт йил муқаддам вужудга келган меҳнат мусобақаси ҳаракати давлат корхоналарининг ишчиларини ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш ва миқдорини оширишга сафарбар қилиш ишида муҳим роль ўйнаётганлигини уқтириб ўтди.

● ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди халқни империалистларнинг мамлакатга қарши фитнаси қаршисида сергакликни оширишга чақирди. Республиканинг тараққиёти чет эллардаги муайян кишиларнинг дидига ёқмаяпти, деди ҳукумат бошлиғи Жамму ва Кашмир штатининг Киллер шаҳридаги оммавий митингда сўзлаган нутқида. У барча гражданларни миллий бирдамликни мустаҳкамлашга, Ҳиндистонга қарши бошланган яна бир фитнани барбод этишга даъват қилди.

(ТАСС).

АҚШ. Нью-Йорк кўчаларида жамоатчиликнинг оммавий намойиши бўлиб ўтди. Унинг иштирокчилари «Америка империализми тинчликка хавф солмоқда», «Пентагон ва Марказий разведка бошқармаси, Марказий Америкадан жўнаб қол» шиорларини кўтариб чиқишди. Суратда: намойиш қатнашчиларини полиция таъқиб қилмоқда.

Е. Свешников фотоси. (ТАСС).

ЛИВАН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ БАЁНОТИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Совет Иттифоқи мустақил Ливан давлатининг биринчилар қатори тан олди. Ливан халқи сиёсий, иқтисодий ва бошқа соҳаларда совет дўстларига ишонч билан таянишни мумкинлигини ўтган йиллар тажрибаси яққол кўрсатди. СССР билан Ливан ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 40 йиллиги муносабати билан Ливан Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси бу ерда эълон қилган баёнотда шундай дейилади.

ЛКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг баёнотида Совет Иттифоқи билан муносабатларни мустаҳкамлашга даъват қилинади. Совет Иттифоқи Ливан халқининг ўз ерларини Исроил оккупациясидан халос қилиш учун, мамлакатнинг бирлигини тиклаш ва уни демократик йўлдан ривожлантириш учун олиб бораётган курашида унинг тарафида турибди, дейилади баёнотда.

ОЛИМПИАДА—84

● Лос-Анжелесда ўтаётган ёзги Олимпиада ўйинларида можаро устига можаро юз бераётир. Ўринлар ва медаллар учун ҳақиқий кураш бораётгани йўқ. Зўравонлик муҳитида ўтаётган спорт «байрами» ғолиблари ҳам, уларнинг устозлари ҳам шу нарсани алоҳида тилга олмоқдалар.

«ҚАДРИ КЕТГАН» МЕДАЛЛАР

● Тўсиқлар оша 400 метрга югуриш бўйича жаҳон рекордчиси Эдвин Мозес (АҚШ) Олимпиаданинг олтин медалини қўлга киритди. У бунгача ўтказилган 104 мусобақада кетма-кет биринчи ўринни эгаллаган эди. У маррага 47,77 секунд натижа билан етиб келди. Спорт мутахассислари жаҳон чемпионидан бундай натижани кутишмаган эди. Унинг сўзига қараганда, Олимпиада олтин медали спортчи учун абадий хотира бўлиб қолади, лекин айни чоғда Эдвин Мозес югуриш йўлкасига қайта чиқмаслигини ҳам айтди. Хотин-қизлар ўртасида 100 метрга югуришда эса, америкалик спортчи Э. Эшфорт маррага биринчи бўлиб келди. Италия спортчилари шу куни икки олтин медални қўлга киритишди.

Финляндия вакили Карпиненн академик эшкак эшиш бўйича ўтказилган мусобақаларда олтин медални олди. У Монреал ва Москва Олимпиадаси ғолиби бўлган эди. Совет спортчиси В. Ивановдан сўнг фин қайиқчиси уч карра Олимпиада чемпиони унвонига сазовор бўлди.

Медалларни қўлга киритаётган спортчилар мусобақанинг номуносиб ўтаётганлигидан афсусланмоқдалар. Уларнинг кўпчилиги ўз медалларини «қадри кетган» медаллар деб ҳисоблашмоқда.

ЗЎРАВОНЛИК МУҲИТИ АВЖ ОЛГАНДА

● Олимпиада шаҳарчаларида зўравонлик муҳити ва ўғирлик авжига чиқмоқда. АҚШ баскетбол командасининг тренери Ф. О' Нилга безорилик хуружи қилинди. Қуролли талончи унинг гарданига пичоқ урган. Жароҳатланган тренер касалхонага олиб кетилди.

Олимпиада қатнашчилари ва меҳмонларининг ҳаёти ва сиҳат-саломатлиги чиндан ҳам хавф остида. Кетма-кет рўй бераётган нохуш воқеалар рўйхатга олинса, борми, унинг ниҳояси кўринмаса керак, деб эътироф этилмоқда. Айниқса, спортчиларнинг хоналаридан қимматбаҳо буюмлар йўқолаётганлиги таажжубланарлидир. Полиция маълумотларига кўра, бир куннинг ўзида Лос-Анжелес кўчаларида 20 дан ортиқ киши бу ерга келганларни тунашга уринаётган вақтда қамоққа олинган.

МАТБУОТ ГУВОҲЛИК БЕРГАНДА

● Оммавий ахборот воситалари Лос-Анжелесдаги ёзги Олимпиада ўйинларидан репортаж уюштира туриб, унда дўстлик ва қардошлик руҳи учқуни заррадек бўлса ҳам кўринмаяпти, деб таъкидламоқдалар. Чунончи, Монреалда чиқадиган «Газетт» газетаси Халқаро Олимпиада Комитети ҳам бу сафарги Олимпиада мусобақаларининг шиддатсиз ўтаётганлигини сезиб турибди, деб ёзди. «Глоб энд Мейл» газетаси эса, Совет Иттифоқи, ГДР, Куба, Польша ва бошқа давлатларнинг спортчилари Олимпиада ўйинларида иштирок этмаётганликлари туфайли медалларнинг қадри тушиб кетаётганлигини ёзади. «Вашингтон пост» газетаси эса, «Олимпиада ўйинлари қадрсизланиш дардига мубтало бўлди» деб очиқдан-очиқ эътироф этади.

Чиндан ҳам Олимпиада ўйинларида ҳеч қандай шарҳга муҳтож бўлмаган воқеалар содир бўлмоқда.

ОҚ УЙНИНГ РЕЖАЛАРИ КЕСКИН ҚОРАЛАНМОҚДА

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Сенатор У. Проксмайр космик фазони ҳарбийлаштиришнинг Оқ уйда тузилаётган режаларини кескин қоралаб чиқди. У конгрессда сўзлаган нутқида Қўшма Штатлар космосда жойлаштириладиган элементлари бўлмиш ракетадан мудофаа қудратли системасини яратиши ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасида кескин сакрашга олиб боради. Айни вақтда, деб таъкидлади у, бу тадбир ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги Совет — Америка шартномасини бевосита бузиш бўлади. Ракетадан мудофаа системасидан йўлдошларни нишонга олиш учун ҳам фойдаланиш мумкин, деб уқтирди сенатор. Унинг айтишича, бу нарса ядро қуроллари устидан контроллик ўрнатишнинг бутун жараёни учун қўшимча хавф туғдиради, чунки йўлдошлар бу соҳадаги битимларга риоя этилишини текшириш системасининг асосидир.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ЎҚИНГ, ҚИЗИҚ

69 МИЛЛИОН ЙИЛ МУҚАДДАМ

● АҚШнинг Техас штатидаги ер эгаларидан бири ўз даласини ҳайдата туриб, қизиқ воқеага дуч келган. Экин майдонидан ҳозирги тошбақалар юзага келгунга қадарли тошбақалар оиласига мансуб жонивор топилган.

Мутахассисларнинг фикрича, бу тошбақа тахминан 69 миллион йил илгари яшаган.

ИНСОН ВА ТАБИАТ

ГОРИЛЛАНИ САҚЛАЙЛИК

● Уганда мамлакатида тоғ горилларининг бир гуруҳи мавжуд. Уларнинг оғирлиги 180 килограммдан 205 килограммгача етади. Бу маймунларнинг бўйи 2 метрга яқин, қўлларини чўзишганда қулочи 3 метргача боради.

Бундан 20 йил муқаддам Угандада 400 дан зиёд горилла яшаган бўлса, ҳозир уларнинг сони 200—220 дан ошмайди. ЮНЕСКОнинг «Янгиликлар» ахборот бюллетенининг ёзишича, инсоният бундай йирик маймунларни сақлаб қолиши керак.

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

ҚАРОВСИЗ БОЛАКАЙЛАР

● Британиялик полициячилар икки болакайнинг ота ва онасини қамоққа ташлаганликлари туфайли улар қаровсиз қолишди. Болаларнинг каттаси икки ёшда. Бу воқеа Кончиларнинг Норд-Дербишер қишлоғида юз берди.

«Тартиб қўриқчилари» — полициячилар болакайларнинг ота ва оналарини конда иш юритувчи нуфузли шахсларга қарши намойишда қатнашганликлари учун сазойи қилишган, деб хабар қилади Англияда чиқадиган «Морнинг стар» газетаси.

ЖАЗОИР ДЕҲҚОНЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ СЕССИЯСИ

ЖАЗОИР. (ТАСС). Ўз сафларига ер заҳматкашларидан 850 мингдан кўпроқ кишини бирлаштириб турган оммавий жамоат ташкилоти — Жазоир деҳқонлари миллий иттифоқи миллий кенгашининг бу ерда очилган сессияси ЖХДР қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантириш масалаларига бағишланди. Мамлакатнинг сиёсий раҳбарлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан кўраётган чоралар республиканинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш, Жазоир меҳнаткашлари фаровонлигини ошириш ишига хизмат қилмоқда. Сессияда сўзга чиққан кишиларнинг нутқларида Жазоир революцияси прогрессив ғалабаларини мустаҳкамлаш учун халқ оммасини жипслаштириш зарурлиги таъкидланмоқда.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ИЧКИЛИКБОЗЛИК, БАНГИЛИК

Яқинда Ғарбий Германияда чиқадиган «Штерн» журнали Америка армияси ўртасида кенг тарқалган ичкиликбозлик, бангилик, жиноятчилик тўғрисида мақола босиб чиқарди. Журналнинг ёзишича, АҚШ армиясида кейинги пайтларда нашавандлик, ичкиликбозлик ва бошқа жиноятлар яна ҳам авж олиб кетди. АҚШ қуролли кучларининг Ғарбий Европада жойлашган махсус ядро кучларида хизмат қиладиган махсус бўлинмаларида ҳам бу нарса кучайган. Ишончли манбалардан олинган хабарларга кўра, ўтган йилнинг ўзида ракета қисмларидан 5 мингга яқин киши бўшатилган. Пентагоннинг махфий маълумотларига кўра, ракета қурилмалари пультларида хизмат қилувчи 20 минг ҳарбий хизматчидан 1207 киши ўтган йили ҳарбий хизмат учун яроқсиз деб топилган. Чунки улар мунтазам ичкиликбозлик ва бангилик билан шуғулланишлари оқибатида ҳарбий хизматга бутунлай нолойиқ бўлиб қолишган. Бундай ҳол бошқа ҳарбий бўлинмаларда ҳам мавжуддир.

МУҲТОЖЛИК ИСКАНЖАСИДА

Вашингтондан олинган хабарларга кўра, Рейган маъмуриятининг айби билан мамлакатда оч-наҳор кишилар сони кўпайиб кетди. Бу ҳақда Америка конгресси вакиллар палатасининг аъзоси Т. Уайсс «Конгрешнл рекорд» журналида баёнот эълон қилди. Президент Рейган буйруғи билан ўтказилган озиқ-овқат ёрдами программасининг қисқариши, социал программаларга ажратиладиган маблағларнинг чекланиши мамлакатда камбағаллар сонини яна ярим миллион кишига кўпайтириб юборди. Уларнинг кўпчилиги гўдаклардир. Ҳозир мамлакатнинг баъзи жойларида бериладиган бепул шўрва учун навбат кутиб турувчилар ниҳоятда кўпайиб кетди. Биргина Нью-Йоркнинг ўзида 160 та шўрва қайнатадиган ошхона бўлиб, ҳозирги кунда барча оч-наҳор юрганларни тўйдириш учун етарли бўлмай қолган.

ИШСИЗЛАР КЎПАЙМОҚДА

Данияда кейинги йилларда ишсизлик яна авжига чиқмоқда. Мамлакатдаги меҳнат директорлиги маҳкамасининг маълумотларига қараганда, фақат ўтган ҳафтанинг ичида 3800 киши ишсиз бўлиб қолди. Ҳозирги пайтда Данияда 286700 ишсиз бўлиб, улар меҳнатга лаёқатли барча аҳолининг 10 процентини ташкил этади.

ЯНГИЛИКЛАР

Чиқитсиз бичиш

Ўзбекистон «Кибернетика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг олимлари Хоразм тикувчилик бирлашмаси учун кичик механизация воситаларини яратдилар ва чиқитсиз бичиш технологиясини ишлаб чиқдилар. Уларнинг тавсиялари жинси газлама ва ип газламадан эркаклар ва болалар шими чиқишини чорак ҳисса кўпайтиришга ёрдам берди.

Фабрика учун кадрлар

Чортоқ шаҳар ихтисослашган ҳунар-техника билим юртида трикотаж тикувчилар тайёрлаш бўлими очилди. Бу ерда Фарғона водийсида қурилаётган учта фабрикадан бири — Чортоқ фабрикаси учун кадрлар тайёрлана бошлади. Корхонани шу йилнинг охиригача қуриб битказиш мўлжалланмоқда.

Икки қаватли дорихона

Урганчда икки қаватли дорихона очилди. Область ўрмон хўжалиги бошқармасига қарашли жойлардан бирида дорихона учун доривор ўт-ўлан ўстириладиган фармакопейя участкаси барпо этилди.

Чўлқуварларга ғамхўрлик

Жиззах область Арнасой районидаги Г. К. Жуков номли совхозда амбулатория очилди. Энди чўлқуварлар район марказигача бир неча километр йўл босмайдилар: улар шу жойнинг ўзида малакали медицина ёрдами оладилар. Беш йиллик бошидан бери район хўжаликларида тўртта амбулатория, саккизта фельдшер-акушерлик пункти, тўртта дорихона қурилди.

ИЛМ-ФАН ОЛАМИДА

ҲИСОБ МАШИНАЛАРИГА КЎМАКЧИ

Республика Фанлар академияси Ўзбекистон «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг олимлари яратган янги анализатор мураккаб микропрессор техникасидаги, ҳар хил ҳисобдон машиналар ва рақамли системалардаги носозликларни тезда топишда ёрдам беради.

Бу янгилик илгари ишлаб чиқарилган шундай приборларга нисбатан бир қанча муҳим афзалликларга эга. Унинг ёрдами билан носозликларингина эмас, шу билан бирга ҳисоб техникасига қўйилувчи программалардаги хатоликларни ҳам топса бўлади. Анализатор ишчиларга ҳам жуда яхши кўмакчи бўлиб қолади. Чунки, ҳисобдон машиналарни йиғиш технологиясини бириктиришлар ва ҳатто деталлар сифатини ҳам кузатиб бора оладики, натижада тайёр маҳсулот пухталиги анча ортади.

Олимлар янги анализаторни ишлатиш қулайлиги ҳақида ҳам қайғурдилар. Тадқиқ этилаётган электрон-ҳисоб машинаси тўғрисидаги ҳамма маълумотлар, шунингдек, уни ремонт қилиш учун зарур ҳар хил жадвал ва графиклар приборнинг асосий блоки билан бирга ишлайдиган дисплей экранида кўринади. Бундан ташқари зарурат туғилса, анализаторга одатдаги телевизорни монитор сифатида улаб қўйиш мумкин.

Ҳозир янги анализаторни кўплаб ишлаб чиқаришга тайёргарлик тугамоқда.

(ЎзТАГ).

СССР — АФҒОНИСТОН: ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

КАМОЛ ТОПГИН, БОЛАЖОН

Орийр тоғларни пушти ранг, ёнбағирларини ним кўк рангда тасвирлаётганини кўриб ҳайрон бўлдим.

— Орийр, нега чизаётган манзарангда пушти-ю, ним кўк рангдан бошқа бўёқлар йўқ? Ёки, улардан тўғри фойдаланишни билмайсанми? Дарахтларни, ўт-ўланларни яшил рангда чизгин. Дала гулларини кўрганмисан ўзинг? Улар сариқ, қизил турфа жилоли бўлади.

— Йўқ! Мен фақат пушти ва зангори осмон рангида чизаман...

Кейинги йилларда афғонистонлик болалар дам олиш учун Ўзбекистоннинг турли чеккаларига келишмоқда. Республикамизнинг энг дилрабо гўшаларидаги оромгоҳлар уларнинг ихтиёрида. Табиатнинг ана шундай сўлим гўшаси — Бўстонлиқ районига 900 бола келтирилди. Бу ерда улар кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма нарса — алоҳида ҳавза, ўйин майдончалари, китоб ўқиш ва расм чизиш учун айвонча, шинам хобгоҳлар бор. «Гулистон», «Фируза», «Связист», «Дорожник» ва бошқа қатор пионер лагерларида қўшни афғон халқининг фарзандлари саломатликларини мустаҳкамлаб, жисмонан чиниқишлари учун ана шундай қулайликлар яратилган. Улар вақтида ўйнашади, вақтида овқатланиб, дам олишади, ҳарбий-ватанпарварлик ва интернационализм темасида китоблар ўқиб жонли суҳбатлар ўтказишади.

Пионер лагерларида дам олаётган афғон болаларидан ҳар бирининг тақдири Апрель инқилоби ғалабаларини сабот билан ҳимоя қилаётган халқи тақдири билан муштарак. Улардан айримлари билан суҳбатлашамиз, олган таассуротларга қизиқамиз.

Муҳаммад Расулнинг отаси қишлоқ ўқитувчиси эди. Уни душманлар ўлдириб кетишди. Укаларини боқиш, уй-рўзғор ташвиши энди унинг, ўн бир ёшли ўсмирнинг зиммасида. Абдул Рауф тўққиз ёшда. Болалар уйига қабул қилингунига қадар мешкобчи эди. Ота-онаси душманлар томонидан ваҳшиёна ўлдирилган.

— Деҳсабз қишлоғиданман, — дейди Муҳаммад Аслам. — Сақич сотиб кун кўрар эдим. Болалар уйига келтиришди. Бу ерда Хўжа Абдул Ғани, Воҳида Аҳмад каби ажойиб дўстлар орттирдим. Ҳозир ҳаммамиз шу ерда бирга дам оляпмиз.

Нино Ўзбекистон ҳақида шундай деди:

— Бу ерни ўзга юрт деб ҳам айтолмайман. Ҳамма нарса ўз уйингдагидан ҳам аъло. Ётиб ухлайман десам саранжом-саришта хонада оппоқ ўрним тайин. Хоҳласам куй чаламан, рақсга тушаман.

— Рост, — деб суҳбатимизга аралашди Васиқа. — Сизлардаги сахийлик ва меҳмондўстликка қойил қолдик. Гулчеҳра деган дугонам менга ўзбек тилини ўргата бошлади. Биринчи бўлиб ўрганган сўзим бу «тинчлик» бўлди.

Лагердан қайтаётганимизда қуралай кўз, жингалак соч Орийр билан яна бир бор гаплашгим келди. Ундан сўрадим:

— Кўпроқ нимани ёқтирасан?

— Қуёш чиқишини, дарёнинг куйлашини. Яна Ойнинг ҳеч кимга ишонмай мени кузатиб юришини, тоғ бағрида эркин нафас олишни.

— Сен учун дунёда нима азиз?

— Ўзим сингари барча болалар осойишта яшасин, тинчлик бўлсин ҳамиша, дейман.

Орийр — сен эртанги Афғонистонсан! Пушти тоғларинг, беғубор манзаранг, ҳудудсиз осмонинг билан ҳамиша ҳамроз олдинга интил! Йўлингдан адашмай, дадил одимлайвер, болакай!

Ш. ЭРГАШЕВА.

Суратларда 1. В. И. Ленин номли республика пионерлар ва ўқувчилар саройининг аъзоси Ж. Ортиқов афғонистонлик дўстлари даврасида. 2. Қўшни мамлакат болалари деворий газета тайёрлашмоқда.

Р. Альбеков ва В. Кирилов фотолари.

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

ЁЗУВЧИ ВА ЭКРАН

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида телевидение ҳақида ҳам фикрлар билдирилди. Яъни, «зангори экран» ходимлари олдига янгидан-янги мураккаб ва масъулиятли ғоявий-эстетик талаб ва вазифалар қўйилди. Шу асосда ишлаш миллионларга юксак савиядаги кўрсатувлар, тележурналлар, телевизион кино асарлари ҳадя этилишига олиб келади.

Маълумки, телевидение фаолиятида кўпроқ журналистлар ва техник ходимлар иштирок этишади. Бизнингча, ёзувчининг ҳам бу соҳадаги ижодий иши, айниқса, ранг-баранг ва серунум бўлиши, яхши самара бериши мумкин. Зотан, у воқеалар тизмасидан энг муҳимларини зийраклик билан танлаб олади. Сценарий ёзади, кўрсатувларни олиб боради. Адиб қоғозда ифода этилган фикр-мулоҳазаси (сценарий) ҳамда оғзаки айтилган сўзи (кўрсатув қатнашчиси билан суҳбат) билан кўрсатувда ўртага ташланадиган масаланинг жиддийлигини, фикр очиқ-ойдин, равон, образли ифода этилишини белгилаб беради. Ёзувчи телевидениедаги ижодида адабиётда орттирган тажрибасига таяниб иш кўради. Техник санъат воситалари эса унинг бадиий бисотини бойитади, долзарб мавзуларни оператив равишда ёритишга кўмаклашади. Шундай экан, прозаик ёки адабиётшунос, шоир ёки публицистнинг телевидениедаги ижоди унумли бўлиши учун, аввало, режиссура, техник воситалар унга ёрдамга келади.

Телевизион журнал, кўрсатув, репортажнинг савиясини адабиёт ҳамда «зангори экран» талабларига биноан ёзилган сценарий белгилаб беради. Айни пайтда телесценарий шаклланиш даврида муаллиф олдига специфик талаблар қўйилмоқда. Бу, ижтимоий ҳаётнинг муҳим соҳаларига тегишли бўлган мавзу танлашни, йирик масалаларни акс эттирган ҳаётий тасвир таъсирчан ҳикоя-монтаж ритми ёрдамида ёритилишини тақозо этади. Телесценарий студияда камера, монтаж, нур манбалари, овоз воситалари билан бойиши керак. Бинобарин, у адабий асар сифатида томошабинга завқ бериши, уни мулоҳазаларга ундаши ҳам зарур. Ёзилаётган киносценарий кейинчалик актёрлар ҳамда операторлар, режиссёрлар, рассомлар, бастакорлар ва овоз операторлари санъати билан бойиши кўзда тутилса-да, мустақил адабий асар сифатида таҳлил қилиниши, баҳоланиши муқаррар. Шунинг учун ҳам телесценарий катта адабиёт талабларига жавоб берадиган даражада ёзилмоғи лозим. Телевидение техник санъат сифатида шаклланиб бораётган ҳозирги пайтда адабиёт тажрибасига таянишнинг сабабларидан бири шу! Ёзувчи телесценарий ёзишда, телекўрсатувни ташкил этиб, уни олиб боришда қатнашиши икки санъат ўртасидаги ижодий муносабатнинг муҳим шакли ҳисобланади.

Адабиётнинг бирдан бир қуроли—бадиий сўз. Телевидениенинг техник имкониятлари, эстетик воситалари кўп. Лекин «зангори экран» орқали миллионлар ҳузурида фикр юритаётган кўрсатув иштирокчисининг сўзига тенг келадиган таъсирчан восита топиш қийин. Бу сўз маълум фактларга асосланган бўлиб, мантиқий далиллар билан томошабинга, тингловчига бевосита етказилади. Суҳбат иштирокчилари билан мулоқотда бўлиш даврида туғилган фикр сўз ёрдамида ўша дамдаёқ эфирга узатилади. Студияда, микрофон ва телекамера олдида айтилган гаплар хонадонларга кириб боради. Бундай сўзни меҳнат ветерани ҳам, пахтакор, ўқув юрти талабаси ёки олим айтиши ҳам мумкин. Шундай ҳоллар бўляпти ҳам. Лекин ҳаётнинг ички тўлқинлари қаламга олинган, муайян масалалар кўтарилган телесценарийни ўткир қалам соҳиблари яратса мақсадга мувофиқ бўлади. Ёзувчининг суҳбат ёки мунозарада, умуман, кўрсатувда иштироки томошабин учун ҳам, ТВ учун ҳам қизиқарлидир.

Ўзбекистон телевидениесининг «Ёзувчилар ёзувчилар ҳақида» мавзуидаги эшиттиришлари ҳам эътиборга молик. Шу мавзуда берилган Ғафур Ғулом, Зулфия ҳақидаги эшиттиришлар анча мукаммал чиқди. «Ёзувчи ва замон», «Ёзувчи минбари», «Шеърият билан учрашув» туркум эшиттиришларни Ўзбекистон телевидениесининг яхши ишлари, деб баҳоласа, арзийди. Бу эшиттиришларнинг изчил давом эттирилиши, мавзу доираси кенгайтирилиши мақсадга мувофиқдир.

Телевидениеда ташкил этилган «Баҳс»да ҳам ҳаёт муаммолари ҳақида фикр юритилиб, шу тариқа жамоатчилик эътиборини ҳал этилмаган масалаларга қаратяпти, жонбозлик кўрсатяпти. Келажакда. «Баҳс»нинг мавзу доираси, иштирокчилари давраси янада кенгайтирилишига, ўткир сўз публицистлар, сермулоҳаза адиблар унга жалб этилишига, айрим қатнашчиларга хос насиҳатгўйлик ўрнини жиддий фикрлар олишув, мунозара эгаллашига ишонамиз!

Ёзувчининг ТВдаги ижоди серқирра, ранг-барангдир. Биз шундай фаолиятнинг биргина аспекти — адиб телекўрсатувда бевосита иштирок этиши ҳақида фикр юритганимизда, қатор проблемаларни айтиб ўтишни ҳам зарур, деб биламиз.

Ҳозирча ёзувчилар кўпроқ қаламкаш дўстларининг юбилейлари муносабати билан кўрсатувларда қатнашмоқдалар Мирмуҳсин, Саид Аҳмад, Одил Ёқубов, Примқул Қодиров, Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов каби адиблар шу ишда ҳам маҳорат кўрсатмоқдалар. Лекин ўз асарларида йирик проблемаларни кўтариб чиқаётган бундай қалам соҳиблари, бадиий сўз усталарининг телевидениедаги фаолияти-иштироки ниҳоятда серқирра бўлиши керак. Уларнинг кўрсатувлар ҳамда видеофильмлар сценарийларини ёзишда қатнашишлари, мунозаралар, суҳбатлар ташкилотчилари, сифатида ижод қилишлари, шубҳасиз, фойдали бўлади. Ёки ёзувчи ҳамда социолог олимлар иштирокида катта тарбиявий аҳамиятга эга бўлган қизиқарли суҳбатлар уюштириш мумкин. Масалан, мол-мулкка муккасидан кетганларнинг қашшоқ маънавияти ҳақида, ўз бахтини меҳнатдан топганлар ҳақида мунозара уюштирилса, бу ишда ёзувчилар иштироки яхши самаралар бериши табиийдир. Бу борада Марказий телевидение фаолиятидан ибрат олиш керак. Ёзувчи имкониятларидан, хусусан, у муҳим проблемаларга жамоатчилик диққатини қарата олишидан, камера рўпарасида туғилган теран фикрни кичик экран талаб этган содда, равон шаклда ифода эта олишидан, мафкурамизни пропаганда қилишда жонбозлик кўрсата олиш қобилиятидан Марказий телевидение қанчалар кенг фойдаланаётгани маълум бўлди.

Назм ва насрда шуҳрат қозонган адибларнинг, илмий тадқиқотлар яратган адабиётшунос олимларнинг ТВдаги ижоди ҳам доимий самарали, серқирра бўлишидан миллионлар умидвор. Публицистик мақола муаллифи «зангори экран»да ҳам эҳтиросли сўз айтиб, ҳақиқий мунозара ташкил этса, долзарб мавзуларни ёритишда янада фаоллик кўрсатса айни муддао бўлур эди.

Атоқли адибларимиз қатори ёш ижодкорларнинг ҳам телевидениега кенгроқ жалб этилиши мақсадга мувофиқдир. Зеро, адибларимиз, шоирларимиз, танқидчи-ю, драматургларимиз телекамера қошида туриб, миллионлар билан жонли мулоқотда бўлишга, теран фикр айтиб, фикр уйғотишга, долзарб ҳаётий муаммоларни кўтариб чиқишга қодир. Ва бу иш барча учун бирдек фойдали бўлади.

Телевидениенинг имкониятлари катта. Бундан тўлиқ, унумли фойдаланиш, кўрсатувлар географиясини мунтасил кенгайтириб бориш, ТВ техникасидан эстетик мақсадларда кенгроқ фойдаланишга интилиш даркор. Изланиш эса, табиийки, яхши самаралар беради.

Ҳамидулла АКБАРОВ,
санъатшунослик кандидати.

Жовдат Рафқатович
ҲАМИДОВ

Ўзбекистон ССР Моддий-техника таъминоти давлат комитети раиси ўринбосари Жовдат Рафқатович Ҳамидов 7 августда 50 ёшида тўсатдан вафот этди.

Ж. Р. Ҳамидов 1935 йилда Фарғона области Конизар қишлоғида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1954 йилдан Тошлоқ пахта тозалаш заводида моторист сифатида бошлади. 1955—1957 йилларда Совет Армияси сафида хизмат қилди. 1963 йилда Тошкент политехника институтини тугатганидан сўнг «Главташкентстрой»нинг биринчи темир-бетон буюмлари заводи электр цехида мастер, цех бошлиғи бўлиб ишлади, 1969 йилда эса шу завод директори этиб тайинланди.

Ж. Р. Ҳамидов 1974 йилдан бошлаб моддий-техника таъминоти системасида ишлайди, бир йилдан кейин эса Ўзбекистон ССР Моддий-техника таъминоти давлат комитети раисининг ўринбосари қилиб тасдиқланади.

Ж. Р. Ҳамидов 1960 йилда КПСС сафига қабул қилинди ва бутун ҳаёти давомида коммунист юксак номини шарафлаб келди. Партия уни қаерга юбормасин, у барча участкаларда ташкилотчилик қобилиятини намоён қилди, раҳбар сифатида унинг олдида турган барча масалаларни моҳирона ҳал қила билди. Моддий-техника таъминоти давлат комитети раисининг ўринбосари сифатида у республика халқ хўжалиги тармоқларини моддий ресурслар билан ўз вақтида таъминлашга интилди.

Моддий-техника таъминоти давлат комитетидаги масъулиятли ишни Жовдат Рафқатович халқ депутатлари Фрунзе район ва Тошкент шаҳар Советининг депутати сифатида жамоатчилик иши билан моҳирона мужассамлаштира билди.

Жовдат Рафқатович Ҳамидовнинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги хизматлари «Ҳурмат Белгиси» ордени ва медаллар билан тақдирланган.

Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди Жовдат Рафқатович Ҳамидовнинг порлоқ хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

СПОРТ

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● ВЕЛОПОЙГА. Москва трекида ўтказилган мамлакат чемпионатида XXII Олимпиаданинг кумуш медали совриндори тошкентлик Александр Панфилов 500 метрли масофани биринчи босиб ўтиб (27,469 сек.), жаҳон рекордини янгилади.

● ЧИМ ХОККЕЙ. СССР кубоги учун ярим финал учрашувлари бўлиб ўтди: Москва жисмоний тарбия институти билан «Крылья Советов» (3:0), Бориспольнинг «Колос» ҳамда Тошкент областининг «Политотдел» (5:0) коллективлари ўзаро учрашдилар.

● ҚАЙИҚ ҲАЙДАШ. Шяуляй шаҳрида ўтказилаётган СССР команда чемпионатида республикамиз вакиллари муваффақиятли баҳслашмоқдалар. Жумладан, минг метрли масофани тўрт кишилик байдаркада босиб ўтишда тошкентлик спортчилардан Т. Числова, Г. Шарофуддинова, Т. Левина, Л. Саҳобуддиновалар маррада биринчи бўдилар.

● ТЕННИС. Днепродзержинск шаҳрида касаба союзлари кўнгилли жамиятлари биринчилигида тошкентлик Р. Ялалова ғалаба қозонди.

● ФУТБОЛ. Олий лига командаларининг 22-тур учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: ЦСКА — «Арарат» — 2:2, «Динамо» (М) — «Жальгирис» 1:2, «Пахтакор» — «Динамо» (Мн) — 1:3 «Металлист» — «Динамо» (К) — 2:2, «Днепр» —СКА —6:2, «Шахтёр» — «Черноморец» — 1:1, «Нефтчи» — «Қайрат» — 1:0.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

доцент: сиёсий иқтисод;
ўқитувчи: илмий коммунизм;
ассистентлар: гистология (ярим ставка), кўз касалликлари (ярим ставка), 2-болалар юқумли касалликлари (2), ҳарбий-дала хирургияси (ярим ставка), анестезиология ва реанимация курси, онкология (ярим ставка), эндокринология, 1-болалар хирургияси (1,5), 2-болалар хирургияси (3), акушерлик ва гинекология (3), 1-болалар касалликлари пропедевтикаси (ярим ставка).

Конкурс муддати — 15 августгача.

Мурожаат учун адрес: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй.

●

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: фортепьяно, бошланғич синфларда педагогика, ўзбек адабиёти, илмий коммунизм, татар тили ва адабиёти, таълимнинг техник воситалари;
кафедра профессорлари: тарих ва жамиятшуносликни ўқитиш методикаси, умумий техника фанлари;
кафедра доцентлари: ўзбек адабиёти, миллий группаларда рус тили ва адабиёти методикаси, диалектик ва тарихий материализм, халқ чолғу асбоблари;
кафедра катта ўқитувчилари: электр ва радиотехника, халқ чолғу асбоблари, хор дирижёрлиги;
кафедра ўқитувчилари: сурдо педагогиканинг клиник асослари, олигофренопедагогика ва логопедия, сиёсий иқтисод, миллий группаларда рус тили.

Конкурс муддати — 22 августгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700064, Тошкент шаҳри, 64-алоқа бўлими, Педагогика кўчаси, 103-уй.

●

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: ўзбек классик адабиёти, этика ва эстетика (профессор);
кафедра катта ўқитувчилари: жисмоний тарбия, электрон ҳисоблаш машиналарини математик таъминлаш;
кафедра ўқитувчилари: хитой филологияси, инглиз филологияси (0,5 ставка — роман—герман факультетига).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, Тошкент давлат университетининг маъмурий биноси, 6 -қават, 63-хона, кадрлар бўлими.

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 8/VIII да «ИНТЕРЦИРК-84» чет эл цирк артистларининг гастроллари (19.30).

Ўзбекистон ССР Геология министрлиги ва геология-қидирув ишлари ишчилари касаба союзининг Ўзбекистон республика комитети президиуми министр ўринбосари Т. Ш. Шоёқубовга отаси

Шоёқуб
АҲМАДШОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«Узавтострой» республика қурилиш тресті коллективи трест бошқарувчисининг ўринбосари Ҳ. М. Мусажоновга онаси

Шаҳрибону
БОБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳайвонот оламида. 10.40 — Ўсмирлар ижоди. 11.05 — ТАСС вакил қилинган. Бадиий фильм. 7-серия. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — Концерт. 16.25 — Хазиналар ороли. Бадиий фильм. 3-серия. 17.30 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.00 — Емилиан Буков. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 18.45 — Ҳиндистон оҳанглари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультипликацион фильм. 19.40 — Дунё ва ёшлар. 20.20 — ТАСС вакил қилинган. Бадиий фильм 8-серия. 21.30 — Время. 22.05— Останкино концерт студиясида ёзувчи А. Алексин билан учрашув. 23.20— Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 17.00 — 78-микрорайон. Бадиий фильм. 11.00— ...16 ёшгача ва ундан катталар. 11.40 — Мультипликацион фильмлар. 12.10 — Академик В. А. Обдучев. 12.40 — Шиддатли шамоллар мавсуми. Бадиий фильм. 14.15 — Немис тили. 14.45 — Концерт. 15.05— Рассом Г. Ханджян. 15.30 — Оила ва мактаб. 16.00 — Ёшлар аудиториясидаги учрашувлар. 16.35 — ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Онамларнинг мактаби. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.50 — Картинг. Социалистик мамлакатлар Дўстлик кубоги. 21.30 — Время. 22.05 — Дарвозабон. Бадиий фильм. 23.20 — Фильм-концерт.

ТОШКЕНТ-I 10.00 — Ахборот. 10.20 — Нафосат оламида. 10.30 — Бойчечак. 11.00 — Совет Иттифоқи шаҳарлари. 12.00 — Ойни этак билан ёпиб бўлмайди. Бадиий фильм. 2-серия. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — Пионер ёзи. 19.00 — Ота-оналар университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ишчанлик даврасидаги учрашувлар. 20.30— Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап. 22.20 — Вир фожиа изидан. Телеспектакль 3-қисм. 23.25 —Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.40 — МОСКВА-II. 18.10 — Телефильм. 18.30 — Генерал Шубников корпуси. Бадиий фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Телефильмлар. 21.00— Уч эскиз. Музикали фильм.

9 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Саёҳатчилар клуби. 10.40 — Скрипка ва гитара ижроси учун сонаталар. 11.00 — ТАСС вакил қилинган. Бадиий фильм 8-серия. 12.10 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильм. 15.35— ...16 ёшгача ва ундан катталар. 16.15 — Шахмат мактаби. 16.45 — Болалар учун фильм.. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультипликацион фильм. 19.50 — Фан ва турмуш. 20.20 — ТАСС вакил қилинган. Бадиий фильм. 9-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Джаз панорамаси. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Сумбар тароналари. 9.45 — Дарвозабон. Бадиий фильм. 11.00 — Поэзия. 11.40 — Болаларга жониворлар ҳақида. 12.10 — Полк ўғли. Бадиий фильм. 1-серия. 13.20 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 13.50 — Инсон тили. 14.20 — Сиз яратган боғ. 14.50 — Беш кеча. Бадиий фильм. 16.30 — ва 18.30 —Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 19.30 — Концерт. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Сиз бунга қодирсиз. 21.30 — Время. 22.55 — Ҳужжатли фильм. 23.05 — Д. Кабалевский. О. Туманян шеърларига ёзган 8 та романс.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот 10.20 — Болалар учун фильм. 12.05 — Фильм-концерт. 12.45 — Телефильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.10— Фильм-балет. 19.10 — Нон илми. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Фильм-концерт. 20.00 Дунё воқеалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёшлар куйлаганда. 21.30 —Время. 22.05— Инсон ва замин. 23.20 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — МОСКВА-II. 18.15 — Шоирлар—болаларга. 18.45 — Инсонни ардоқланг. Бадиий фильм. 1-серия. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ёшлик. 20.50 — Ўзбекистон. Киножурнал. 21.00 — Харидор ва бозор.

РАДИО

8 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Микрофон олдида халқ талантлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — КПСС XXVI съезди ривожланган социализмнинг иқтисодий сиёсати ҳақида. 17.15 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 19.25 — Қармоқ. Ҳажвий эшиттириш 20.50 — Шеърият кечаси. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Концерт.

9 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Эстрада қўшиқлари. 9.30 — К. Жабборов ва Н. Ҳасанов қўшиқлари. 9.45 — Қармоқ. Ҳажвий эшиттириш 11.15 — Шонли 60 йил солномаси. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Малши. 18.15 — Туркистон ҳарбий округи духовой оркестри чалади. 19.25 — Юность Узбекистана. 20.50 — СССР билан Ҳиндистон ўртасида Шартнома имзоланган кунга. 21.00— Адабий ўқиш. 21.20 — Концерт. 22.30 — Классик шоирларнинг ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.